

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 163 — Rok 132 (3)

Czwartek, 15 lipca 1943 r.

DZIŚ: Henryka
JUTRO: Benedykta

Coraz bardziej zacięte boje toczą się w rejonie Biełgorodu i Orła

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓW. NIEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 14 lipca:

Silne kontrataki bolszewików w rejonie Biełgorodu załamały się wczoraj wśród bardzo ciężkich strat. Jedyne tylko na jednym odcinku rozbito zupełnie 2 pulki nieprzyjacielskie i wzięto licznych jeńców. Nieprzyjacieli stracił na tym odcinku boju także wczoraj ponownie więcej aniżeli 200 czołgów.

W rejonie na wschód i na północ od Orła przeprowadzili bolszewicy przy użyciu wzmocnionych sił znowu gwałtowne ataki. Walki, w których nieprzyjacieli mimo bardzo ciężkich krwawych ofiar nie mogli osiągnąć żadnego sukcesu, trwają jeszcze z wielką gwałtownością. Od chwili, kiedy niemieckie rezerwy przystąpiły do kontrataku. W ostatnich dwóch dniach zniszczono także tutaj ponad 200 nieprzyjacielskich czołgów. Niemieckie lotnictwo znacznymi siłami ingerowało w walkach na froncie wschodnim, zniszczyło liczne czołgi i zestrzeliło 212 nieprzyjacielskich samolotów.

W południowej Sycylii wojska niemieckie i włoskie toczą nadal ciężkie walki z oddziałami nieprzyjacielskimi wysadzonymi na ląd, które usiłują zaatakować nasze pozycje w górach i na południe od Catanii z linii Augusta—Licata.

Niemieckie i włoskie eskadry lotnicze kontynuowały ze skutkiem swoje bezustanne ataki na brytyjsko-północno-amerykańskie siły marynarki wojennej i na transportowce. W rejonie Morza Śródziemnego zestrzelono 34 samoloty nieprzyjacielskie.

Brytyjskie formacje bombowców dokonały ubiegłej nocy ataku terrorystycznego na miasto Akwizgran. W dzielnicach mieszkaniowych centrum i starego miasta powstały wielkie zniszczenia. Zburzono wiele budynków publicznych i pomników kultury. Katedra akwizgraska została trafiona. Ludność poniosła ciężkie straty. W czasie nalotu i odlotu, jako też ponad miastem zestrzelono 21 bombowców.

Jak zaraportowano dodatkowo, spośród eskadr bombowców, które wystartowały na Turyn w nocy na 13 lipca, niemieckie siły obrony przeciwlotniczej zestrzeliły w czasie nalotu i odlotu 11 czteromotorowych samolotów.

Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały ubiegłej nocy bombami wszel-

kiego kalibru port i miasto Hull, jako też ważne pod względem wojennym obiekty na południowym wybrzeżu Anglii.

BERLIN, 14. 7. — W uzupełnieniu niemieckiego komunikatu wojennego dowiaduje się DNB z kół miarodajnych co następuje:

W rejonie pomiędzy Biełgorodem a Orłem doszło do ciężkich walk również w dniu 11-go lipca. Jak już w dniach poprzednich, tak też w dniu 11-go lipca bolszewicy pościgali znów nowe rezerwy, między nimi także wojska gwardii. Otoczono silną formację bolszewickich wojsk, do których należały jednostki wyborowe, i zniszczono je. Sytuacja na tym terenie walki stale się zaostrza.

Skutki niemieckich sukcesów zaczynają się z wolna zaznaczać. Jest to wprawdzie jeszcze za rychło mówić o punkcie kulminacyjnym walk, jednak coraz więcej odnosi się wrażenie, że kontratak niemiecki zmusza Sowietów do czynienia wysiłku aż do ostatecznych granic ich siły defensywnej. Niesłychanie szybkie zahamowanie pierwotnego ataku sowieckiego oraz bezpośrednie przejście do własnego kontrataku niemieckiego są najlepszym na to dowodem, że inicjatywa spoczywa silnie w rękach

niemieckich. Walki w rejonie Biełgoród—Orzeł zaliczają się do najobficich w straty, jakie kiedykolwiek Sowietci dotąd przechodzili.

Krótki odpoczynek rumuńskich oddziałów górskich na froncie Kubania

Postępy niemieckie na wschodzie są skutkiem wzorowej taktyki wojennej

BERLIN, 14. 7. — Nowe sukcesy wzmocnionych niemieckich formacji bojowych na południe i północ od Kurska, wyrażające się w dalszym zysku terenowym i wysokich stratach bolszewików, są skutkiem wzorowej niemieckiej taktyki wojennej. Polega ona przede wszystkim na precyzyjnym współdziałaniu lotnictwa z formacjami czołgów, przy czym te ostatnie współpracują z kolei niezwykle dokładnie z przednimi formacjami oddziałów wykopywaczy min, walcami ogniowymi wysuniętych na przód baterii i gęsto następujących oddziałów szturmowych grenadierów. Wspólna akcja prowadzona z matematyczną dokładnością daje w rezultacie nową siłę bojową bez żadnej luki o takim natężeniu, że rozrywa ona i rozbija najbardziej zacięty opór bolszewickich formacji w głębi frontu. Bezsłownie rzucają bolszewicy na zagładę hekatomby ludzi, przy czym nie są w stanie zatrzymać tego

taktycznie jak i technicznie pod każdym względem nowo opracowanego przeciwdzierzenia niemieckiego.

Uderzającym przykładem tego było zachowanie się w niedzielę pięciu sowieckich czołgów ciężkiej konstrukcji, które skorzystały ze sposobności bolszewickiego ataku odciągającego, aby poddać się bez walki. Na znak swego zamiaru poddania się nadszedłszy one ku niemieckim przednim placówkom pancernym, mając wieże strzelnicze obrócone w tył, a dowódcy czołgów z otwartych luk powiewali ulotkami. Powyższy incydent, podobnie jak wiele innych wypadków przechodzenia na stronę niemiecką pojedynczo lub w grupach, wykazuje bezwzględność niesłychanie wysokich ofiar bolszewików w poległych i rannych. W czasie bezskutecznych ataków sowieckich na głównych miejscach naciśku zniszczono lub zdobyto w dniu 11 lipca 42 czołgi sowieckie. Sukces ten uzyskano w czasie długotrwałych walk na pewnym odcinku nad strumieniem. Na innym miejscu zniszczono 32 czołgi sowieckie, głównie ogniem baterii ciężkich dział przeciwpancernych i przeciwlotniczych. Ponadto zniszczono strzałami 17 czołgów pochodzenia amerykańskiego, przestarzałego typu „General Grand”. Dalsze 26 czołgów sowieckich unieszkodliwiły samoloty przeznaczone do niszczenia czołgów. Czołgi te po największej części spłonęły. Ogółem w ciągu niedzieli bolszewicy utracili 246 czołgów. Udział lotnictwa w tych walkach był znowu bardzo znaczny. W walkach powietrznych zestrzelono 59 samolotów sowieckich, zaś 9 straciła artyleria.

Według najnowszych raportów w czasie zajmowania pewnego sowieckiego lotniska polowego, czołgi nie-

mieckie operujące niedaleko przed swymi liniami zniszczyły lub zdobyły 19 samolotów sowieckich. W ten sposób ogólna cyfra strat lotnictwa sowieckiego w dniu 11 lipca wynosi 89 maszyn.

Sukcesy japońskie

TOKIO, 14. 7. — Cesarska kwatery główna ogłosiła w piątek następujący komunikat:

„W dniu 7-go lipca zaatakowały jednostki japońskiej broni powietrznej wojska nieprzyjacielskie, które posunęły się w głąb wyspy Rubiana. Wywołały one olbrzymie zniszczenie w nieprzyjacielskich pozycjach oraz straciły 31 samolotów bojowych nieprzyjaciela ponad pozycjami nieprzyjacielskimi. Wyspa Rubiana położona jest na południe od Munda w Nowej Georgii. Cztery japońskie samoloty zginęły.”

Prasa japońska o szóstej rocznicy wybuchu konfliktu chińskiego

TOKIO, 14. 7. — Z okazji 6-tej rocznicy wybuchu konfliktu chińskiego cała prasa japońska zwraca uwagę na znaczenie tamtejszych walk, przede wszystkim zaś w ramach obecnie toczącej się wojny światowej. Cel Japonii, tak pisze „Tokio Nisizimi”, polegał i polega stale na tym, aby zniszczyć reżim czungkiński, a równocześnie przy współpracy z rządem narodowym chińskim uzyskać zwycięstwo ostateczne nad wspólnymi wrogami i następnie zbudować obszar życiowy taki, jakiego wymagają interesy obu narodów.

Tak więc Chiny narodowe związane są dzisiaj najciaśniej z Japonią, podczas kiedy Czong-King jest narzędziem w ręku Anglików i Amerykanów. Stale wzrasta liczba tych kół i tych osobistości, które z obozu czungkińskiego przechodzą do reżimu nankińskiego. Czong-King sam nie może już dzisiaj stawiać oporu rokującemu jakiegokolwiek sukcesy. Mimo to nie ma powodu oddawać się optymizmowi w odniesieniu do rozwoju wypadków na chińskim froncie.

Gwałtowne walki na Sycylii Skuteczna akcja obronna Osi

RZYM, 14. 7. — Włoski komunikat wojenny z wtorku 13 lipca brzmi:

Bitwa w południowej części Sycylii toczy się nadal z niezmniejszoną gwałtownością. Nieprzyjacieli czyni wysiłki w kierunku rozszerzenia

przyczółków mostowych, utworzonych w miejscowościach Licata, Gela, Pachino, Syrakuz i Augusta.

W rejonie morskim wyspy włoskie samoloty torpedowe oraz bojowe samoloty Osi zaatakowały wielokrotnie nieprzyjacielskie okręty wojenne i statki handlowe. Zatopili one jeden parowiec średniej wielkości, tudzież uszkodziły lub wzniciły pożary na dwu krążownikach, licznych statkach transportowych oraz kilku mniejszych jednostkach.

Włoscy i niemieccy myśliwcy strącili nad Sycylią 14 samolotów, artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 9 samolotów nieprzyjacielskich. Nasi myśliwcy zniszczyli ponadto nad Sycylią 2 samoloty.

Formacje nieprzyjacielskie bombardowały miasta na Sycylii i w Kalabrii, wśród nich Katanię, Mesynę oraz Reggio. Ubiegłej nocy odbył się nalot na Turyn. Ludność poniosła straty. Miasto poniosło poważne szkody.

Sześć spośród naszych samolotów nie powróciło do swych baz.

RZYM, 14. 7. — Anglicy i północni Amerykanie w czasie swego lądowania na południowo-wschodnim i południowym wybrzeżu Sycylii byli zmuszeni dojść do przekonania, że niemiecko-włoska akcja obronna jest znacznie silniejsza niż to w ogóle przypuszczano. Formacje Osi uzyskały dotychczas w czasie swego przeciwataku poważne korzyści terenowe. Ataki niemieckich i włoskich formacji lotnictwa i floty wojennej przeciwko jednostkom floty alianckiej uwięzione są coraz większymi sukcesami.

Oprócz jednego zatopionego krążownika ofiarą bomb i torped Osi padło przeszło 12 statków handlowych o łącznej pojemności około 100.000 brt., zaś przeszło 60 alianckich transportowców oraz liczne jednostki floty wojennej i łodzie służące do wysadzania wojsk, zostały częściowo tak ciężko uszkodzone, że na dłuższy czas staną się niezdadne do użytku. Z tego powodu już teraz można stwierdzić, że swoje nieznaczne początkowe sukcesy na wąskim rejonie nadbrzeżnym byli zmuszeni Anglicy i północni Amerykanie przypłacić ciężkimi stratami.

Gratulacje Führera

PRAGA, 14. 7. — Führer wyraził prezydentowi państwa dr. Hacha z okazji jego 71-ej rocznicy urodzin telegraficznie swe gratulacje, życząc mu dalszego powodzenia w jego działalności państwowej.

Głos dnia

Korespondent pisma „Evening Standard”, Godfrey Blunden, który ostatnio powrócił z Rosji, doszedł do następujących konkluzji:

Dzisiejsza siła bojowa armii czerwonej stanowi ostatni wysiłek Rosji Sowieckiej. Mobilizacja zatoczyła dzisiaj takie kręgi, iż każda nawet najbardziej odległa wioska na terenie ZSRR przetrząśnięta została w poszukiwaniu za mężczyznami. Związek Sowiecki nie dysponuje więc już żadnymi dalszymi rezerwami. Armia sowiecka pod względem wyposażenia jest może równoważnościowa

armii niemieckiej, lecz nie dorównuje jej pod względem jakości bojowej.

Wyobrażenia o przynajmniej wszystkich masakrach rosyjskich są z gruntu fałszywe. Nikt aniżeli naczelną dowództwo armii sowieckiej nie wie lepiej jak bezsilnymi są same masy przeciwko sile ogniowej nowoczesnej armii. Słabość lotnictwa sowieckiego leży w niższej wartości bojowej lotnictwa myśliwskiego wobec niemieckich myśliwców typu „Messerschmitt”.

Dokumenty Białej Księgi wyjaśniają kwestię winy w wojnie powietrznej

BERLIN, 14. 7. — Ministerstwo spraw zagranicznych opublikowało w Białej Księdze „dokumenty w sprawie wyłącznej winy Anglii prowadzenia wojny bombowej przeciwko ludności cywilnej”. Interesującym szczegółem jest fakt, że pierwsze zawarte w niej dokumenty datują się jeszcze z roku 1932, kiedy niemiecka delegacja przedłożyła na konferencji dla obniżenia i ograniczenia zbrojeń odnośnie wnioski, które jednak zostały odrzucone podobnie, jak wszystkie dalsze podjęte kolejno przez stronę niemiecką projekty w sprawie humanitaryzacji wojny powietrznej.

Nie bez powodu Biała Księga przypomina oświadczenie złożone przez przedstawiciela Stanów Zjednoczonych Wilsona na generalnej komisji konferencji dla obniżenia i ograniczenia zbrojeń w dniu 27 maja 1933 r. tej treści, że bombardowanie z powietrza musi być zaniechane i to „absolutnie, bezwarunkowo i w odniesieniu do wszystkich”.

Eden jako przedstawiciel Wielkiej Brytanii w swej odpowiedzi na krytykę podniesioną w toku dyskusji wobec propozycji brytyjskich, wypowiedział się za bombardowaniem z powietrza jako „pewnego rodzaju akcją policyjną”, przy czym powołał się na dawniejsze wypadki bombardowania z powietrza w celach policyjnych”. Zbijając ten argument przedstawiciel amerykański podkreślił, że bombardowanie z powietrza jest zbrodnia, a użycie tego rodzaju broni należy potępić ze względów moralnych.

Spośród wielkiej ilości dokumentów zawartych w Białej Księdze zasługuje na wzmiankę memoriał rządu Rzeszy w sprawie zbrojeń i równoprawnienia z dnia 18 grudnia 1933 r., który oświadcza m. in. „Rząd niemiecki upatruje jako najbliższe ważne zadanie sprowadzenie wojny powietrznej do moralnej i ludzkiej atmosfery oszczędzania, na którą wyraziła w swoim czasie zgodę genewska konwencja państw nie biorących udziału w wojnie, oraz proponuje jako najbliższe praktyczne zadanie na przewidzianej konferencji co następuje: zakaz zrzucania bomb gazowych, trujących i zapalających oraz zakaz zrzucania bomb wszelkiego rodzaju na otwarte miejscowości, znajdujące się poza zasięgiem średniej i ciężkiej artylerii walczących frontów”.

Wszystkie konkretne propozycje niemieckie tego rodzaju zostały jednak, jak podkreśla Biała Księga, przez stronę angielską uchylone.

Wbrew temu dokumenty Białej Księgi wykazują, jak rząd brytyjski zawikłał zagadnienia powietrzne przez wysuwanie niemożliwych do przyjęcia żądań politycznych czym uniemożliwił jakiegokolwiek praktyczne uregulowanie tej sprawy. I tak Chamberlain w oświadczeniu z 21 czerwca 1938 stwierdził, że przestępstwem przeciwko prawu międzynarodowemu jest zrzucanie bomb na osoby cywilne jako takie oraz celowe wykonywanie ataków na ludność cywilną. W dalszym ciągu wysuwa on żądanie, że cele, do których mierzy się z powietrza, muszą być celami wylądowanymi i jako takie dające się wyraźnie rozpoznać. W końcu postawił on żądanie, że przy atakach na takie cele wojskowe musi się postępować z odpowiednią troskliwością, aby wskutek niedbalstwa nie zrzucano bomb na ludność cywilną, zamieszkałą w sąsiedztwie. Z oburzeniem odrzucił on w najostrejszych słowach w tym samym oświadczeniu twierdzenie, jakie mogłaby wysunąć ewentualnie trzecia strona, a według którego mogłaby leżeć w zamiarach politycznych chęć wygrania wojny za pośrednictwem demoralizowania ludności cywilnej atakami powietrznymi.

Zasadnicze tezy wypowiedziane w tej mowie przez Chamberlaina stoją jednak w jaskrawym przeciwieństwie wobec tego, co ten sam Chamberlain później zapropomował na tajnym posiedzeniu alianckiej rady wojennej z dnia 17 listopada 1939 r. i co następnie lotnictwo brytyjskie w praktyce zrealizowało.

W powyższym długim dokumencie, przytoczonym w wyjątkach przez Białą Księgę, Chamberlain wypowiada się za planowym zniszczeniem obszaru Rurzy przez lotnictwo, nie biorąc pod uwagę skutków, z jakich premier brytyjski zdaje sobie w zupełności sprawę. Świadczy o tym następujący ustęp z protokołu tego tajnego posiedzenia:

„Jednym z powodów, dla których Chamberlain bardzo niechętnie zaniechałby tej akcji, była okoliczność, że tym samym rozpoczęłyby się naloty na otwarte miasta. Chodziło tutaj oczywiście zasadniczo o niszczenie obiektów wojskowych. Zakłady te rozmieszczone były jednakowoż w ten sposób, iż było rzeczą niemożliwą zniszczyć je bez równoczesnego narażenia osób cywilnych. W ten sposób doszłoby do tego, że nie dałoby się uniknąć wojny pozbawionej jakiegokolwiek ograniczeń. Nie dałoby się bowiem uniknąć strat wśród ludności cywilnej, chociażby samoloty latały bardzo nisko, i nawet jak najdokładniej celowały przy bombardowaniu”.

W chwili, kiedy Chamberlain składał wyżej cytowaną deklarację, toczyły się już od dłuższego czasu rozmowy między generalnymi sztabami Anglii i Francji, a które miały na celu praktyczne przygotowanie wojny lotniczej, wymierzonej przeciwko Niemcom. Na podstawie aktów francuskiego sztabu generalnego, które w toku kampanii francuskiej wpadły w ręce wojsk niemieckich można sobie wytworzyć charakterystyczny obraz, który oczywiście w żaden sposób nie odpowiada humanitarnym zapewnieniom szefa rządu brytyjskiego. I tak z zapisków, datowanych z marca 1938 roku, a przedłożonych przez brytyjskie ministerstwo wojny w sprawie tych rozmów, jako też na podstawie dalszych notatek pochodzących z kwietnia 1939 r., które opublikowano w Białej Księdze, wynika znamienne szczegóły odnośnie do anglo-amerykańskiej akcji lotniczej wobec Niemiec. Przewidziano stopniowane fazy wojny lotniczej. W ostatniej fazie samoloty bombowe Aliantów skierowane być miały przeciwko gospodarczym i przemysłowym obiektom na terenie Rzeszy, by

w ten sposób przyczynić się do ostatecznego załamania się oporu Niemiec. Brytyjski sztab generalny zdawał sobie oczywiście sprawę, iż realizacja takiej metody w skutkach równałaby się zakrojonym na szeroką skalę atakom na ludność cywilną. W zapiskach tego sztabu generalnego, pochodzących z sierpnia 1939 r., omawiano nie tylko bombardowanie niemieckich sił zbrojnych i jej obiektów, lecz ponadto każdego innego urządzenia, które mogło służyć do celów wojennych, przy czym również tutaj wyraźnie użyto formułek: bez względu na to, „czy akcja taka spowoduje dotkliwe straty wśród cywilnej ludności nieprzyjaciela”. Jeżeli chodzi o ataki powietrzne, to Anglicy posługiwali się tutaj określeniem, że „postępować będą bezwzględnie”.

W chwili wybuchu wojny kanclerz Hitler był właśnie tym, który w swym przemówieniu, wygłoszonym w dniu 1 września 1939 r. w Reichstagu jako pierwszy oświadczył się za prowadzeniem wojny przy pomocy humanitarnych środków. Podał on do wiadomości, że lotnictwo niemieckie wydał polecenie ograniczenia się w swej akcji bojowej do obiektów wojskowych. Kiedy następnie wręczono mu orędzie prezydenta Roosevelta, w którym zwrócono się do wszystkich rządów z prośbą o złożenie oficjalnej deklaracji, że w żadnym wypadku nie dopuszczą do nalotów bombowych na ludność cywilną lub miasta nieumocnione, Führer mógł się powołać na rozkaz podany do wiadomości w swym przemówieniu w Reichstagu z tej samej daty, gdzie lotnictwo niemieckie nakazał ograniczyć się w swych działaniach bojowych do obiektów wojskowych. Już wówczas jednak, jak wyraźnie stwierdzono w Białej Księdze, było jasnym, co zresztą późniejsze postępowanie lotnictwa amerykańskiego dostatecznie potwierdziło, że ten rzekomo humanitarny apel Roosevelta przeznaczony był jedynie do wprowadzenia w błąd opinii publicznej. To samo odnosi się do oświadczenia rządów Francji i Anglii, przekazanego w dniu 7 września 1939 r. rządowi Rzeszy za pośrednictwem Szwecji, a w którym wyrażono życzenie prowadzenia wojny w ten sposób, by oszczędzono ludność cywilną oraz utrzymać zabytki kultury ludzkiej.

W odpowiedzi rząd Rzeszy przesłał notę zapewniającą, że niemiecka siła zbrojna kierować się będzie także i na przyszłość zasadą głoszoną przez Führera, a dotyczącą rycerskiego i ludzkiego prowadzenia walki, że jednakowoż rząd zastrzeżenie sobie wzięcie odwetu za każde złamanie prawa, jakiego by się nieprzyjacieli dopuścili. Ze z niemieckiej strony prowadzono wojnę lotniczą w Polsce stosownie do poleceń Führera wynika to nie tylko z komunikatów niemieckiego lotnictwa, ale potwierdza się to także ze strony obcej. Między innymi przytacza tutaj Biała Księga oświadczenie podsekretarza stanu w Foreign Office, wygłoszone w dniu 6 września 1939 w Izbie niższej, że mianowicie niemieckie lotnictwo nie kieruje swoich ataków bez celu przeciwko ludności cywilnej jako takiej, lecz że na ogół trafia w cele wojskowe.

Jeżeli w dalszym przebiegu akcji wojennych doszło do szkód w mieście Warszawie, to przyczyna tego — jak tego Biała Księga obszernie dowodzi — leżała we fakcie, że Warszawa przeobrażona została na wojskowy punkt oparcia pierwszego rządu, przez polskich swych dowódców. W kilku dniach po upadku Warszawy w przemówieniu swym przed parlamentem w dniu 6 października 1939 Führer ponownie podkreślił zasady humanitarnego prowadzenia wojny nadmienając, że przy oparciu się o Czerwony Krzyż musi to być możliwe, aby znaleźć zasadnicze i ogólne obowiązujące uregulowanie tej sprawy. Ale i ten apel przebrzmiał bez echa. Na ośmiast rozpoczęła się pierwsza seria brytyjskich ataków lotniczych przeciwko niemieckiej ludności cywilnej. Po napadach na Wilhelmshafen i Cuxhafen we wrześniu 1939 rzucono w grudniu tego samego roku dalsze bomby na terytorium niemieckie, a w nocy na 12 stycznia 1940 po raz pierwszy spadły brytyjskie bomby na miejscowość niemiecką, mianowicie na peryferie miasta Westerland na wyspie Sylt.

Biała Księga przytacza dalsze kroki brytyjskie tego rodzaju i porusza także komunikat naczelnego komendy niemieckich sił zbrojnych z dnia 25

kwietnia 1940, który rejestrując to zrzucenie bomb stwierdza, że tym samym rozpoczął nieprzyjacieli wojnę lotniczą przeciwko miejscom nieobronnym i nie posiadającym znaczenia wojskowego.

Mimo to niemiecka broń lotnicza kierowała się w walce przeciwko Anglii największą wstrzemięźliwością po myśli otrzymanych rozkazów. Z rozpoczęciem się operacji na zachodzie mnożyły się ataki lotnictwa brytyjskiego przeciwko celom niewojskowym w Niemczech, zyskując na szybkości i na rozmiarach, tak że komunikat naczelnego komendy niemieckich sił zbrojnych z dnia 18 maja 1940 uważał się być zmuszonym „wyrazić nie to stwierdzić ze względu na wynikające z tego konsekwencje”. Z niemieckiej strony odczekano jeszcze aż do 20 czerwca zanim rozpoczęło się akcję odwetową przeciwko obiektom wojskowym w Anglii, co zresztą wynika z komunikatu naczelnego komendy niemieckich sił zbrojnych z tego samego dnia. Z zakończenia się operacji wojennych na zachodzie skorzystał Führer, aby w mowie c szerokokomunikatowej, wygłoszonej w dniu 19 lipca 1940 przed niemieckim parlamentem, ponownie zwrócić się z „apелеm do rozsądku także i w Anglii”, na który jednak Anglia odpowiedziała atakiem lotniczym na dom Goethego w Weimarze i na mauzoleum Bismarcka w Friedrichsruh, a w kilka dni później pierwszymi atakami nocnymi na Berlin. Dopiero teraz, a więc w dniu 7 września 1940, niemieckie lotnictwo zdecydowało się na to, by zaatakować Londyn znacznymi siłami.

Jak tego dowodzi Biała Księga, następnie przy najróżniejszych okazjach wzywał Führer stale i powtarzał do humanitarnego prowadzenia wojny, a zwłaszcza operacji lotniczych, słowa jego jednakowoż nie znalazły posłuchu. Przeciwnie: przeciwnik nie ograniczał się już jedynie do akcji ponad niemieckim terytorium, ale włączył do swych akcji terrorystycznych także obszary zachodnie, obsadzone przez Niemców. Szczegółowo na podstawie dokumentów udowodnione są ataki alianckie przeciwko ludności cywilnej w miastach Lübeck, Rostock i Bremen, Paryżu i Antwerpii, przy czym zniszczono pomniki kultury słynne na cały świat. Na podstawie oświadczeń brytyjskich stwierdzono także, że bezcelowe zrzucanie bomb na pewne określone terytoria weszło już praktycznie w zwyczaj prowadzenia wojny przez Anglików i Amerykanów.

Cyniczne pismo lorda Winster do dziennika „Times” z dnia 20 maja 1943, żądające bezwzględnego zniszczenia Niemiec, Włoch i Japonii z powietrza, przytroczone jest w Białej Księdze tak samo, jak różne wypowiedzenia się Churchilla, Edena i Attlee’go, kroczące po tej samej linii.

Treść niemieckiej Białej Księgi kończy się następująco:

„Usiłowania niemieckie rozbili się o zamiary istniejące po stronie naszych wrogów, użycia terroru lotniczego jako planu przemysłowego w najdrobniejszych szczegółach celem zniszczenia Europy. Jak o tem mówi dokument brytyjskiego sztabu generalnego, Anglicy chcieli „zgóry ściągnąć rękawiczki”. Tym samym jednak kwestia winy w wojnie bombami wyjaśniona jest bez wszelkiej wątpliwości. Zniszczone miasta kontynentu europejskiego, tysiące kobiet i dzieci zamordowanych przez bomby brytyjskie i północno-amerykańskie tworzą płomienne oskarżenie przeciwko dwóm głównym winowajcom wybuchu wojny, a mianowicie przeciwko Churchillowi i Rooseveltowi. Przed sądem historii świata zostali oni już osądzeni. Urzędowe niemieckie oświadczenia z dnia 29 maja 1943 w związku z tym kończy następującymi znamienitymi słowami: „Za zbrodnię, które popełnili oni na Europie i które w dalszym ciągu popełniają, będą musieli odpokutować, gdy nadejdzie godzina obrachunku, oko za oko, ząb za ząb, odda im się wszystko, a od tej sprawiedliwej kary nie będzie w stanie ich wybawić żadna choćby najbezczelniejsza próba zaparcia się ich odpowiedzialności”.

DALSZA LISTA OFIAR KATYŃSKICH

OGRODNICKI KAROL, por. przed wojną zam. w Żolyni. Ks. st. sl. ofic., wizytówka, recepta poczt. i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

KISIEL STANISŁAW, por. Ks. st. sl. ofic. karta przydziału wojennego, list. rodzinny i św. szczeniemia w Koziełsku Nr 3682.

ZOLNIEROWICZ JÓZEF, ppor. mgr. farmacji. Karta przydziału wojennego.

Nierozpoznany podporucznik. Kalendarzyk kieszonkowy z podpisem „Jan Kule... (nieczyt.), dowód tożsamości pojazdu mechanicznego Nr 10357 wydany przez Starostwo Powiatowe w Będzinie na nazwisko Etienne Savel z Dąbrowy Górniczej.

DEC IGNACY, por. Karta poczt. od Julii Decowej.

SKRZYPIŃSKI STANISŁAW, ppor. syn Antoniego. 2 karty poczt., bon na 10 zł z firmy krakowskiej i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

JANDY FRANCISZEK, ppor. ur. 19. 10. 1910 r. Ks. st. sl. ofic., dowód osob., legit. Związku Straży ogniowych, karta wstępu na obszar kolejowy, 2 listy, 2 karty poczt. i 2 medaliki.

SLAWIKOWSKI EUGENIUSZ, kpt. artyl. Legit. MSWojsk., karty wizytowe, karta pocztowa i fotografia.

PESZEK FRANCISZEK, por. syn Józefa. 2 listy, medalik.

MOSKOWITYN MICHAŁ, kpt. intend. 24 PAL Jarosław. Wizytówki, kalendarzyk i medalik.

STIEPIEN WŁODZIMIERZ, wojsk. 3 karty pocztowe i list.

LEWICKI WIKTOR, ppor. Pozwolenie na broń, prawo jazdy, wizytówka, legitymacja PKK., pokwitowanie na 100 zł Spółdzielczego Banku Lekarzy w Warszawie.

CHADT ANDRZEJ, wojskowy. List. DYGA JÓZEF IGNACY, ppor. Legit. Bonon Szkoły Podch. Rez., 2 kwity.

ORDYŃSKI TADEUSZ, por. Legit. ofic. MSWojsk., zegarek na rękę, medalionik z odciskiem Wiednia oraz świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

URZYŃSKI WACŁAW, ppor. ur. 1906 w Warszawie. Dowód osobisty.

LANGIE WŁADYSŁAW, wojskowy. Wizytówka i 2 recepty pocztowe. Nierozpoznany wojskowy. Karta poczt., której nadawcą jest Stefania Rostkowska, Wilno, ul. Kalwaryjska 31, m. 1, anteka.

KASZYŃSKI ARKADIUSZ, wojsk. Znak rozpoznawczy i karta pocztowa.

ZEMAN RUDOLF, ppor. ur. 1. 10. 1898 r. zam. Wodzisław, pow. Rybnik, ul. Dworcowa 4. Ks. ożcz. PKO., medal „Bojownikom Niepodległości”, oznaka wojsk. z monogramem JP. i różaniec.

STRZAŁKOWSKI LEOPOLD, wojsk. List, ks. ożcz. PKO. na nazwisko Ireny Strzałkowskiej, zam. Bohatyrewice, p. Lonna.

GUBALA JAN, ppor. urodz. 9. 6. 1907 r. Ks. st. sl. ofic., kartki pocztowe i list, których nadawcą jest Stefan Gubala, Sosnowiec, ul. Tabelna 45 oraz świadectwo szczeniemia w Koziełsku Nr 1738.

Nierozpoznany ppor. Znalezione kartę wizytową „Zofia Karo, student U. J.”

HARBUZ WŁADYSŁAW, ppor. Legit. ofic. MSWojsk., fotografia i 3 medaliki.

KOSSOWSKI WŁADYSŁAW, wojsk. 2 karty pocztowe i św. szczeniemia w Koziełsku.

BIELECKI JERZY, ppor. urodz. 9. 8. 1908 r. Karta mob. i karta wizytowa.

JAKUBOWSKI JÓZEF, ofic. rez., prof. gimnazjum w Bogumińcu. Legit. urz. państw., karta wstępu do kina miejskiego w Bogumińcu.

GRONIECKI LUDWIK, wojsk. mgr. praw, radca Ministerstwa spraw Wewnętrznych, zam. Warszawa, ul. Mokotowska 14. Wizytówki i kalendarzyk z notatkami.

ROG EUGENIUSZ, por. Karta z dow. osobistego. 2 wizytówki i złoty krzyżyk z napisem: „Zwyzek 30. VIII. 1932 r. — Rog z Tobą”.

RUDAWSKI JAN, ppor. List, metryka ślubu oraz zaświadczenie firmy z Sosnowca.

RYMASZEWSKI ZENON, wojsk. urodz. 1910 r. Znak rozpoznawczy z wyciskiem Wilno, medalik, karta z zapiskiem — prośba o przesłanie błogosławieństwa ojcowskiego żonie i dzieciom w Wilnie.

ROMANCZUK KOWALEWSKI ZYGMUNT, wojsk. urodz. 2. 4. 1911 r. Świadectwo dojrzałości i list.

KWIATKOWSKI ZYGMUNT, ppor. Ks. st. sl. ofic., list, legitymacja Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie i różaniec.

PIORO KONSTANTY, ppor. inżynier, ur. 11. 12. 1909 r. w Długim Lesie, zam. Białowieża, ul. Stoczek. Ks. ożcz. PKO., prawo jazdy i legit. urzędnika państwowego.

POLAKOWSKI WŁADYSŁAW, kpt., kawaler krzyża Wirtuti Militari. Pismo Komendy Garnizonu w Krasnymstawie, karta pocztowa, list niany z Koziełska, list, fotografia, medalik i krzyż V. M.

WOJCIE... STANISŁAW, ppor. Nieczyt. ks. st. sl. ofic., legitymacja urz. państw. i list.

WOJNICZ FRANCISZEK, ppor. 2 listy, których nadawcą jest Maria Wojniczowa (adres nieczytelny) oraz obrazek Matki Boskiej naklejony na deseczce.

SZULC JANUSZ, ppor. Ks. st. sl. ofic., list i św. szczeniemia w Koziełsku.

SIUDAK TOMASZ, wojsk. Kawalki koperty, recepty pocztowe sowieckie i świad. szczeniemia w Koziełsku.

MIARA ZYGMUNT, wojsk. urodz. 1909 r. Znak rozpoznawczy z odciskiem Baranowicz, legit. urz. państw., prawo jazdy, karty pocztowe, papierosnica, fotografie i 3 odznaki wojskowe.

Nierozpoznany wojskowy. 2 dobre fotografie, karta z zapiskami i recepta pocztowa.

MICHAŁSKI ZYGMUNT SYLWESTER, kpt. urodz. 30. 12. 1905 r. w Będzinie. Świad. dojrzałości, świad. Wyższej Szkoły Inżynierskiej, metryka urodzenia, metryka ślubu, karta z legitymacji oficerskiej MSWojsk. z fotografią.

PILACZYŃSKI JÓZEF, ppor. „Dowód rejeestracji samochodu marki „Chevrolet”, wizytówka, legit. czł. T-wa „Przyjaciół Sztuk Pięknych w Bydgoszczy, karta i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

SZWAJ EDWARD, kpt. Legit. ofic. MSWojsk., list, recepta do apteki, oficerskiej, okulary i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

ALASZEW LEON, mjr. dr. — Karta przydziału woj., potwierdzenie zameldowania, zaświadczenie wójta i medalik. Nierozpoznany porucznik. Kawalek recepty dr. med. Edmunda Zera w Warszawie, ul. św. Barbary 6 i krzyżyk z łańcuszkiem.

KIŁDZIERSKI BOLESŁAW, wojsk. Świad. lekarskie w języku rosyjskim wydane w Koziełsku. 2 fotografie, odznaka wojskowa, karta pocztowa, medalik i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

LERCH JERZY, por. Kartki z leg. ofic. MSWojsk., sowiecki kwit pocztowy i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

TREJGIER WŁODZIMIERZ, wojsk. urodz. 1896 r. Znak rozpoznawczy z wyciskiem Grodno, medalik z łańcuszkiem i świad. szczeniemia w Koziełsku.

KROGULSKI STANISŁAW, ppłk., przed wojną zam. Lublin, ul. Skłodowskiej 16/1. Ks. PKO., legit. oficerska MSWojsk. i świadectwo szczeniemia w Koziełsku.

Początek 22.15

Koniec 4.00

ALARM LOTNICZY

10-sekundowe sygnały

ODWOLANIE

długi sygnał 1-minutowy

Przeniesienie punktu
wydawania zaświadczeń PKOp

Pierwszy punkt P. K. Op. wydawania zaświadczeń do kart rozpoznawczych przeniesiony został z lokalu przy ul. Zofii 32a, do lokalu przy ul. Jabłonowskich 44.

Na P. K. Op. złożyli

Zamiast kwiatów na trumnę śp. doc. Tadeusza Morawa z 50 Szabolwscy i Kołodziejowie. — P. J. N. z 250. — Robotnicy Lwowskiej Huty Szkła, w lipcu z 560. — Pracownicy T. B. W. we Lwowie za pośrednictwem p. A. K. z 50. — Ostbahn Bauinspektion I. Lwów z 500.

Z żałobnej karty

W sędziwym wieku, licząc lat 82, zmarł zasłużony i znany powszechnie obywatel naszego miasta i jego b. wiceprezydent śp. JULIAN OBIRKA. Drukarz z zawodu, poświęcił się od lat najmłodszych pracy organizacyjnej i społecznej; niejednokrotnie umiał, dzięki swym zdolnościom, osiągnąć stanowiska, na których mógł z pożytkiem pracować dla ogółu.

W stowarzyszeniu drukarzy „Ognisko” piastował urząd przewodniczącego, założył Kasę Zaliczkową „Pomoc”, był jednym z organizatorów drukarni „Grafia”, z której wyrosła późniejsza wspaniała głośna w całym kraju „Książnica-Atlas”. Podobnie założony przez śp. Obirkę I. Konsum Drukarzy rozrósł się z czasem w ogromną spółdzielnię „Jedność”.

Jako wiceprezydent m. Lwowa przez dłuższy przeciąg czasu dał się poznać z energii i zapobiegliwości. Przez całe życie czynny, zasłużył na dobrą pamięć lwowskiego społeczeństwa. Pogrzeb śp. Juliana Obirka odbędzie się dziś tj. w czwartek o godz. 5 po poł. z ul. Kochanowskiego 94 na cmentarz Łyczakowski.

Sprostowanie

Autor nadesłanego artykułu p. t. „Zbiory muzealne w Drohobyczu u dostępni się publiczności” zamieszczonego w nr. 161 G. L. z dnia 13 b. m. omyłkowo wymienił między nazwiskami malarzy polskich nazwisko malarza Trusza.

Dziś w czwartek ostatni dzień zapisów do Państw. Żeńskiej Szkoły Gospodarczej. Wpisy przyjmuje Dyrekcja przy ul. Piekarskiej 9 od godz. 9 do 12.

PARKI, ZIELENCE, ALEJE

Kwitną lipy, łakomie woń tę cudną z oddechem wchłaniamy, lecz nie częsta to rozkosz, bo niewiele tych drzew mamy. Stare rzadkością, młodych dużo się nie sadi. Szczątki tylko pozostały po różnych alejach — z czym zazwyczaj imię Sobieskiego się wiąże, a i parki stare nie są już dziś zjawiskiem pospolitym. Inaczej było przed stu laty, kiedy to Stęczyński po dawnej Galicji z ołówkiem chadzał, którym i w rysunku i w opisie słownym krajobrazu zdejmował. Czytamy tam z okazji jego pobytu w podprzemysłowych Kryśowicach takie spostrzeżenie:

„Wiesz koło wsi prawie jak się ciągną jedna po drugiej, mają swoje ogródki mniejsze i większe, ładniejsze lub brzydsze, ale wszystkie z kłombami starannie odrysowanymi na zielonym trawniku, często tak małym, żeby się mógł w obszerny jeden pokój pomieścić, ale wszystkie w gęście angielskim, który oczywiście ślepo naśladowując powtarzamy za powtarzającymi, że jest najlepszy, najgustowniejszy i najpiękniejszy, i Bóg wie jakie jeszcze najwyższe dajemy im przymiotniki. To też wespół tyłu ogrodów porozrzucanych po ziemi przemysłowej, przed Sanem i nad Sanem i za Sanem, nie znajdziesz już dzisiaj ani jednej z owych naszych starych ulic lipowych, z tym ich lubym cieniem, i tą samotnością, która szmerem tylko liści przerywana zdaje się rozpowiadać szeptańca dzieje wszystkich zdarzeń, wszystkich radości i łez rodzinnych, które tamtędy przemknęły. Wszakże znamy jeden ogród dzisiaj

wielce chwalony, którego założenie jeniałne zjednało dziedzicowi onego wielką sławę między okolicznymi współludźmi. Ale bo też z niemałymi miał trudnościami sprawę; zastał bowiem po przodkach swoich ogród w dawnym naszym strzyżonym, cienistym, a poważnym guście; i przecie jak zaczął odwieczne walić lipy, całe ściany uliczne przecinać gwoździ nowym perspektywom, szpalery te naszych prababek przyjaciółki najserdeczniejsze wykorzeniać, ot i jakoś choć mniej cienisto, mniej poważnie, mniej po naszymu, ale wyrobiło się i pięknie i — goło.”

Bronił więc Stęczyński starodrzewia, które dla nowej ogrodowej — „gołej” mody niszczone i na wspomnienie poprzedniej formy kryształowego parku to dodaje: „Opis w geografii z roku 1786 zawarty notuje: „Kryśowice wieś pod Mościskami JW, niegdyś Adama hrabi Małuszka chorążego nadwornego koronnego, kawalera orderów Orła białego i S. Stanisława, dziedziczna, od tegoż z gruntu pałac wymurowany, ze wszystkimi oficynami, kościołem pałacowym, ogrodem z kanałami i fontannami, domami do przejazdki, zwierzyńcami i co tylko gust i znajomość świata okazać może, tak wspaniale, bogato kosztownie i wymyślnie, iżby to dzieło żadnego nie szpeciło monarchy, a co i fundatorowi i miejscu szacunka zjednać powinno, że ten pan dopiero w ostatnich dwóch latach życia swego za granicę Polski i to nie dalej jak do Wiednia wyjechał, a takie cuda gustu porobił, iż się

Więcej terminatorów dla rzemiosła!

Apel kierownika Grupy Rzemiosł

Rzemiosło stało w czasach obecnych, dzięki obecnemu ukształtowaniu życia gospodarczego, na właściwym poziomie. Otrzymało ono odpowiednie formy organizacyjne, usprawniono wytwórczość zakładów, mistrzowie i czeladnicy uzyskali w wielu zawodach gruntowne przeszkolenie fachowe. Lecz mimo wyników, jakie w tej dziedzinie już osiągnięto, jeden problem nie został jeszcze całkowicie rozwiązany. Jest to sprawa młodzieży rzemieślniczej. Stały postęp, jaki we wszystkich przejawach życia gospodarczego jest zjawiskiem naturalnym, wymaga ciągłego napływu nowych sił w rzemiosło. Nieustanne go napływu terminatorów.

Tymczasem przed wielu zawodami, jak np. zegarmistrzostwo, graverstwo, czapnictwo, blacharstwo, cholewkarstwo, zdunstwo i kuśnierstwo, zarysowuje się w przyszłości groza braku sił fachowych. A jednak te zawody stanowią doskonałe podstawy dla egzystencji!

Jak z jednej strony odpowiadał, noś moralna za napływ do rzemiosła nowych sił spada na ogół społeczeństwa, tak z drugiej strony sami rzemieślnicy winni dokładać wszelkich starań celem wyszkolenia jak największej liczby terminatorów.

W związku z tym naczelny kierownik Grupy Rzemiosł w Gen. Gub. z zakończeniem roku szkolnego wydał specjalny apel do wszystkich rzemieślników Gen. Gub., by tworzyli możliwie największą ilość placówek szkoleniowych. W zrozumieniu doniosłości tej sprawy Grupa Rzemiosł zapewniła w Rządzie Gen. Gub. zabezpieczenie prawne kształcenia nowych sił fachowych. Nadto polecono wszystkim Urzędem Pracy, ażeby tym, którzy posiadają zarejestrowane umowy terminatorskie i znajdują się w zakładach, ażeby im dana była możliwość ukończenia bez przeszkód zawodowego wykształcenia i ażeby nie przydzielano ich do jakichkolwiek innych prac obowiązkowych.

W apelu swym kierownik Grupy Rzemiosł wzmiankuje, że w r. 1942 liczba nowo przyjętych terminatorów rzemieślniczych wynosiła 12.000. Ta pokaźna liczba jest jednak za małą, jeżeli chodzi o potrzeby wytwórczości, gdyż w celu tylko utrzymania rzemiosła w teraźniejszym jego stanie, potrzebaby rocznie przynajmniej 22.000 nowych uczniów.

Sprawa jest jasna — i poważna.

Torf dla podopiecznych
P. K. Op.

Pewna firma opałowa zawiadomiła Polski Komitet Opiekunów o gotowości rozsprzedaży 6.000 ton torfu pomiędzy polską ludność potrzebującą opału na zimę. Torf suchy w kostkach jest już do nabycia w cenie 200 zł za tonę loco skład. Reflektanci zgłaszać mogą zapotrzebowanie w IV Wydziale P. K. Op. Sobieskiego 15, I. p. Należność składa się przy odbiorze opału i a miejscu. Firma posiada składy w 5 punktach miasta.

Rozkład jazdy Lwów-Krasne-Brody i Tarnopol-Podwoleczyska

1) L 7,15 — 10,20 Brody, 2) L 8,15 — 13,11 Tarnopol, 3) L 8,54 — 11,20 Brody, 4) Tarnopol 18,20 — 20,50 Podwoleczyska, 5) L 19,08 — 22,14 Brody, 6) L 20,24 — 1,20 Tarnopol, 2,10 — 3,54 Podwoleczyska, 7) L 21,34 — 24,00 Brody.

I) Brody 3,24 — 6,36 L. II) Podwoleczyska 1,40 — 3,26 Tarnopol 3,52 — 8,44 L. III) Brody 6,29 — 9,02 L. IV) Podwoleczyska 12,45 — 15,20 Tarnopol. V) Brody 14,00 — 16,32 L. VI) Brody 15,04 — 18,16 L. VII) Tarnopol 16,17 — 21,07 L.

Kącik kulinarny

Kilka przepisów na czasie

Budżety skromne, opierające się na daniach bezmiennych, wymagają specjalnego doboru potraw, aby dostarczyły organizmowi wszystkich potrzebnych składników, a także napełniły i nasyciły. Żupy kwaśne dopełnimy kartoflami, kluskami i kaszą — łatwo strawne jarzyny, które nie wywołują wrażenia sytości, uzupełnimy osmażonymi grzankami lub pożywnym sosem. Witaminy da nam sałata, rzodkiewka, szczypiorek, bez konieczności spożywania struganych buraków surowych, marchwi itp. Jeżeli nam zestawienia surowkowych smakują i nie wywołują zaburzeń, nie można im nie zarzucić, ale nie są one konieczne, zwłaszcza teraz w lecie, gdzie oprócz wyżej wymienionych a powszechnie spożywanych surowin, mamy pewne, chociaż dość trudne dla ogólnych chudych portfeli, owoce, pojawiające się już ogórki i t. d.

Kuchnia jarska dobrze robi opiekając się na dwóch typach potraw: mianowicie, na budyniach i rosyjskich pierogach. Kwestja smaku jest kwestją upodobania i przyzwyczajenia. Faktem jest jednak, że zestawienie tych potraw daje nam skombinowanie składników pożywnych w doskonałej proporcji.

O budyniach już pisałam nawołu-

jąc do ich propagowania. Czynię to dlatego, by zwrócić uwagę, że w obecnych skromnych budżetach są duże luki, bywają one za skąpe dla osób intensywnie pracujących. Ale nawoływać do zwiększania wydatków nie zawsze można, a zwłaszcza w obecnych warunkach — należy zatem dawać potrawy sytące, a stosunkowo tanie, o ile można użyć tego wyrazu w całej rozciągłości. Mięso przydziałowe, jako takie, stanowi odrobinę, jeżeli jednak użyjemy tej ilości do jakiegś zapiekanki czy pieroga, podniesiemy jego smak i wartość.

Podam dziś paniom kilka przepisów na pierogi ruskie, ludowe, proste i pożywne. Może znajdą amatorów.

Pieróg taki (czyli tak zwany kulebiak) i zupa owocowa z grzankami, kluskami lub kaszą jaglaną (w braku ryżu) może być dostatecznym obiadem. Mają one tę co budynie zaletę, że można je spożywać i do herbaty i z zupą, z sosem, na słońce i słodko.

Na początek podaję dwa przepisy na ciasto do pieroga — następnie kilka odmian farszu.

CIASTO DROŻDZOWE. — Szklankę maki zalać szklanką wrzącego mleka, wyrobić łyżką na gładką masę, dodać 1 żółtko, 1 całe jajko do-

brze rozbite, 3—4 dkg drożdży rozpuszczonych w letnim mleku, wyrobić na misce i zostawić aby podrosło. Kiedy ruszy, dodać łyżeczkę soli (na słony pieróg, na słodki dać do smaku cukru, ale nie za wiele), 4 dkg masła topionego lub innego dobrego tłuszczu, dosypać maki tyle, aby ciasto było dość wolne, ale by się nie rozlewało, i wyrabiać dopóty, aż przestanie przylepiać się do rąk. Dać wyrosnąć, zrobić pieróg duży (zawinąć jak makownik) z farszem, lub małe pierożki — a kiedy ruszą, wstawić do piecyka i ładnie upiec (posmarować jajkiem).

DOSKONAŁE KRUCHE CIASTO. Trzy szklanki przesianej maki, 20 dkg masła czy innej tłustości, pół szklanki, a nawet cokolwiek więcej, wody zimnej, w którą wlać kieliszek czystej wódki, posolić, wyrobić, ułożyć pieróg, posmarować jajkiem, piec.

PIERÓG ZE ŚWIEŻĄ KAPUSTĄ. Jedną dużą lub dwie małe główki kapusty uszatkować, przesypać solą, po 15 minutach wycisnąć. Włożyć w rondel, dodać kawałek masła, trochę wody, nie gotować, ale dusić do miękkości. Kiedy kapusta gotowa, nie powinna mieć soku, ostudzić, wysypać posiekanych jaj na twardo 2—4, dodać 2—3 łyżki jagiel ugotowanych na sypko (w braku ryżu), posolić, popieprzyć, dodać zielonego kopru (o ile kto lubi) lub cebuli przesmażonej, nie zrumienionej, drobno usiekanej i nadziewać ciasto (drożdżowe). Podawać do barszczu.

lub jako osobne danie, pokrajany ładnie w plasty i obłany masłem. Jeść na gorąco. Jeśli zostanie — dobry również na zimno, bez masła.

RUSKI PIERÓG STAROSWIECKI. Przygotować na dzień wcześniej, kaszę hreczaną, obwarzaną, ugotowaną na sypko i dość tłustą. (Najlepsza cała, nie łamana). Ugotować 2—3 grzyby suszone tak, aby smak się prawie wygotował, zmieszać po usiekaniu z kaszą, dodać kilka jaj na twardo usiekanych, kawałek masła (i jeśli jest, trochę obgotowanej ryby), nadziewać dowolnie ciasto. Doskonały z zabielanym barszczem, albo zwykłym żytnim żurkiem. Po wyższej proporcja obliczona na dwie dobre szklanki surowej kaszy.

FARSZ Z MARCHWI. — Pokrajać drobno marchew ugotować tylko do połowy w wodzie z solą — odcodzić.

W rondelku zrobić syrop z dwóch łyżek cukru i pół szklanki wody, dodać kawałek masła i w tym sosie dusić marchew aż się zarumieni z lekka. Wsypać garść siekanej zielonej pietruszki, ostudzić, nadziewać pieróg.

ZUPA JAGODOWA. — Kilogram jagód przebranych rozgotować w takiej ilości wody, aby otrzymać 6 talerzy, o ile ktoś posiada cynamon, wanilię lub skórkę cytrynową, dodać jeden z z wymienionych. Przetrzeć przez druzzląg, jeżeli zupełnie na zimno, wystarczy tylko osłodzić. Jeżeli na gorąco, zaprawić po ocukrzeniu łyżką maki kartofla-

nej, rozpuszczoną w pół szklance zimnej wody, zagotować, podawać z grzankami, kluskami lub kaszą jaglaną. Zyskuje na smaku i pożywności zaprawiona kwaterką śmietany. Proporcja — 6 osób.

ZUPA Z OWOCÓW MIESZANYCH. Agrest, porzeczki, poziomki, maliny lub tylko agrest i rabarbar (spazję), rozgotować, przetrzeć, ocukrzyć (można dodać sacharyny), zaprawić jak wyżej mąką kartoflaną — jeśli na zimno, maki zwyczajnej niewiele.

BITKI HRECZANE ZE ŚMIETANĄ. — Ugotować pół kg. kaszy hreczanej zwykłej na sypko, wbić 1 jajko ubite z łyżeczką miłkiego cukru, tartę bulki i łyżkę stołową, wymieszać doskonale, formować kuleczki, obsmażyć po obydwu stronach i wstawić jeszcze w piec na 5—6 minut. Kasza nie może być wystła, ale jeszcze po ugotowaniu ciepła, bo tylko taka przyjmuje dobrze dodatki. Podawać ze świeżą śmietaną.

ZAPIEKANKA HRECZANA. — 10 dkg młodego sera zemleć na maszynce, utrzeć w misce z dwoma łyżkami śmietany, łyżką cukru, łyżką tartę bulki i jajem. Dodać ugotowanej na sypko kaszy hreczanej, wymieszać, wyłożyć na posmarowaną blachę wysypaną bułką, po wierzchu wygładzić, posypać bułką, skropić masłem i zapiec. Podając na stół, oblać masłem i bułką. Norma na pół kg kaszy już ugotowanej.

Proporcja na 2—3 osoby.

L. R.

Lwowski żak

w 400-lecie Mikołaja Reja

Mamy wakacje. Niech się święci słodkie nieróbstwo na kobiercu przyrody — choć z tym kobiercem jakoś na ogół cienko, a nieróbstwo — no, przez cały rok szkolny było dość czasu na leniuchowanie. Warto przypomnieć wobec tego, że obecny rok jest rokiem osobliwym, rokiem jubileuszowym pewnego znanego lwowskiego próżniaka, ale z rzędu tych, którzy oby się jak najczęściej rodzili.

Ajakże, sam pan Mikołaj Rej był przecież aż dwa lata lwowskim żakiem, w naszym mieście chodził do szkoły „trywialnej” i — nie pierwszy i nie ostatni raz — musiano go wziąć ze szkoły, bo jakoś nie z tego, nie wyszło. Lwowskie nauki łacińskie nie były ani lepsze ani gor-

CZARTOWSKA SKAŁA
POD LWOWEM

sze niż gdzie indziej, niejednego lwowczyka wykiekowały na ludzi, jak to powiadają, ale, niestety, młody Rej „już wiedział co to są przyjaciółki” (jeśli to było we Lwowie, to na pewno wiedział, że „nieją równie — przyjaciółki”) i do „obiektyw” podobno nie przykładał się wcale. Zeby zaś walczyć lwowszczyznę nie myśleli, że koniecznie czeka ich laur Reja lub może jeszcze zaszczytniejszy, wypada zauważyć, że u pisarzy spotyka się zbyt często świadome lub podświadome pozowanie na niefortunnych uczniów. Po prostu kryje się w tym chęć pokazania świata, że poeta jest kimś z Bożej łaski, jak monarcha jaki, i niczego od nikogo nie musi się nauczyć.

Przez literaturę świata ciągnie się nuda krytyki szkoły, poczynając od Horacego, który w szkole tylko brał baty od wysłużonego wachmistrza parającego się kabalarstwem — a kończąc na powieściach o zmożonych galicyjskiej szkoły, dziś do szczególnie zapomnianych, a niegdyś tak czytanych. Podobnie i Rej: coś umiał, a nie nauczył się tego ani u tatka półnalfabety, ani w skalmierskiej szkółce parafialnej, ani za rok pobytu jeszcze hałaśliwszego niż lwowski — w Krakowie. Coś więc mocniejszego wiąże nas z Rejem, nie tylko to, że w naszych stronach przyszedł na świat, bo w Żurawnie (1505 r.) — nie tylko to, że ziemia halicka wybrała go posłem. Rej — to też — lwowskie dziecko.

Rej jest na wskroś synem naszych stron, z wszystkimi swoimi wadami i zaletami, ale przede wszystkim tą swoją złością, niefrasobliwością i krotocwilną pogodą, która mu kazała rozjaśnić nawet najsmutniejsze utwory przypadek XVI wieku. Chybaż nie przytłaczają, że co z naszych stron wywodzi się, czy to będzie Krasicki czy Fredro, czy (si parva magnus...) Makuszyński lub „Wesoła fala”, zawsze będzie tak wolne od smutku, od cienia, jak obrazki Juliusza Kossaka. I nad Dniestrem wsłuchał się Rej w śpiew i granie. Muzykalność jego zdobyła mu serce dworu, pchnęła do rymotwórstwa.

Miał już 38 lat, gdy wydał pierwszą książkę polską, pierwsze wiersze, oryginalne, nie tłumaczone. Było to równo 400 lat temu. Rok 1543 był nabrzmiały faktami. Szlachta zgnała ostatnie przywileje mieszczan, debatowano gorąco a bezskutecznie o nierównych karach za zabójstwo, odezwał się pierwszy raz Modrzewski, jeden z największych szermierzy sprawiedliwości społecznej, przemówił Orzechowski, ogień wielony polemiłki, — zaraza morowa kosiła

miasta... W ten rok 1543 i Mikołaj Rej odezwał się. W obronie pokrzywdzonych, ale nie w żalosnych tyradach, nie po łacińsku. Píše polską satyrę „Krótka rozprawa między panem, wójtem a plebanem.”

A potem jakby się przeląkł własnej oryginalności: pisał, ale tłumacząc lub przerabiając obcych pisarzy, czytany i chwalony „dla dworności a gładkości mowy.”

Dziś bardzo trudno zrozumieć ów podziw społecznych dla Reja. Zepsuli nas następcy Reja, którzy poszli w jego ślady i za jego wzorem, z rejonów mowy tworząc narzędzie arcydzielnie. Ale gdyby tak — wzorem współczesnej Italii — „przetłumaczyć” Reja na język dzisiejszy, gdyby znalazł się ktoś, kto by jego język oczyścił z nieudolności, koślawstw, przestarzałości, a nie uронił nic z jego mocy i czystości — znalazłby na pewno dużo czytelników, na pewno więcej niż niejeden arcy-mistrz słowa. Bo Rej przemawia trzeźwo a dosadnie, tak jak lubi dzisiejszy człowiek. „Żywot człowieka pocziwego” przemówiłby do przeciętnego pocziwca naszej doby, który krytykuje wyczyny sportowe, jak Rej, śmiejąc się z ludzi „tłukących się po gorach, po skałach”, który wytyka palcami tych „co siedzą za kobiercy w brudnej koszuli”. Człowiek obecny nie lubi erudyty, który „każde słowo na troje przekasza”, nie czytuje klasyki, „bo na cię trudny i fabulami zabawiony”, woli lekturę przyrodniczą („czaj to nie rozkosz, wiedzieć przyrodzenie każdego zwierzątka?”).

Niejednego, który martwi się, że t. zw. dobra partia zgola jest nieurodzawa, Rej pocieszyłby: „czy oczyma się żenisz?” A już na pewno rekordowe powodzenie miałby rejonowski obrazek szczęścia rodzinnego, jak to „w ciepłej łazie, z przyjaciółmi siedzisz, żonka z panienkami szyje, dziatki jako błazenkowie kuglują, pieczenia się wieprzowa dopieka, ciętrzew w rosółku, a kapłon tłusty z kluskami dodiera, więc rzepka, więc inne potrawki...” Może to dziś „słuchać hadko”, ale z pewnością obecny konsument literatury już uwierzy, że Rej był takim autorem, jakiego dzisiejszy czytelnik nazywa „człowiekiem z prawdziwego zdarzenia.”

Gdyby nawet nie czytano Reja, imię jego i tak pozostanie ważnym słowem, czterechsetlecie jego książki bliską sercu datą. Mikołaj Rej w wielkiej sztafecie kultury wystartował z płomykiem, z małym i chwiejnym. Ale dziś mamy już wielką pochodnię, przekazaną przez genialnych zapasników. Wielki płomień nawet najgwałtowniejsza burza może tylko — jeszcze bardziej rozjarzyć.

S. P.

ZGŁASZAJ OBIADY INDYWIDUALNIE DO POLSK. KOM. POM.

Piszą nam:

Ze wspomnień teatralnych

„Z wielką przyjemnością i satysfakcją odczytałem piękne wspomnienie o ukończonym artyście sceny lwowskiej Gustawie Fiszerze. Pragnąłbym ponadto jako pamiętający dobrze charakterystyczną sylwetkę genialnego aktora dorzucić kilka wspomnień osobistych, dla tym większego uwypuklenia niknącej już wśród młodszych, pamięci o Gustawie Fiszerze.

Któż nie pomni świetnych kreacji Gustawa Fiszera w sztuce pt. „Kościuszkę pod Racławicami” w roli o. berzysty albo „Chorem z urojenia” taki szczegół jak przestrach malujący się na twarzy, gdy lekarz (Kwiatkiewicz) wylicza mu różne choroby, jeżeli nie podda się zabiegowi lub drygniecie na krześle, gdy małżonka (Kwiecińska) wyraża zadowolenie, że się pozbyła męża. A potem postać lekarza w „Safandulach” czy nie arcydzielo? Widziałem potem drugiego wielkiego artysty w tej roli, ale nie dorównał mu.

A z monologów wymienić dodatkowo należy „Pana Śniadańkiewicza”, który wracając zamroczony nad ranem do domu błaga o przebaczenie małżonkę (w drugim pokoju, której

JESZCZE O FOSFORYTACH NIEZWISKICH. — Z nazwą Niezviskich nad Dniestrem związane są ściśle fosforyty, którym miejscowość ta, z dala od dróg żelaznych położona, popularność swą zawdzięcza. Tu bowiem warstwa fosforytów tworzy wielką ławicę geologiczną, umożliwiającą od dawna kalkulację na temat rentowności eksploatacji surowca fosforowego.

Warstwa fosforytowa wychodzi na powierzchnię we wszystkich prawie jarach przecinających obszar Niezviskich i sąsiednich gmin w różnych kierunkach. Rozpiętość użytkowej warstwy można przyjąć na 15 km² o wysokości 1/4 m; zanos tego pokładu obliczają na 10 miljon. Liczne, głęboko wcinające się jary pozwalają bez trudności na wydobywanie fosforytów drogą odkrywkową lub też górniczą. Eksploatacja rozpoczyna się w niezliczonych punktach, bo w każdym miejscu robi się wkopy, gdzie warstwa fosforonośna występuje na powierzchnię, a poziom wody gruntowej leży tu poniżej warstw eksploatowanych. — Pod tymi warstwami leżą w Niezviskich i okolicy piaski na 1 1/2 m, zawierające również mial fosforytów. Te piaski przechodzą w sztolni we wzgórze tuż nad Dniestrem w drugą warstwę fosforytową.

Na skrzyżowaniu dróg Horodenska—Tlumacz—Luka stanął olbrzymi barak drewniany mieszczący robotników, kancelarię, garaż; obok stała kuźnia oraz warsztat reparacyjny, dalej mieszczą się magazyny. Woda biegnąca tu potoku użyta jest do płukacji do szlamowania surowca. Wydobyty minerał przewozi się celem przeróbki do fabryk. Duża trudność stanowi brak połączeń komunikacyjnych, znaczna odległość od linii kolejowej, wynosząca 20 km.

DOROCZNY ODPUST W BRZEŻANACH. — Blisko 350 lat licząca fara brzeżańska jest pod wezwaniem świętego Piotra i Pawła i Narodzenia Najświętszej Panny Marii. W pięknie rzeźbionym głównym ołtarzu kościoła parafialnego od wieków stoja udatne rzeźby obu apostołów. Św. Piotr trzyma w ręku symbolizujące klucze królestwa niebieskiego, św. Paweł rycerski miecz. W dniu święta obu patronów od lat dziesiątek płyną rzesze pobożnego ludu i miejscowa ludność do odświętnie przystrojonej świątyni. I w tym roku, podobnie jak dawniej, kilkunastu miejscowych i okolicznych księży spowiadało pobożnych parafian, najstarsi zaś spośród nich odprawiali solenne nabożeństwa i wygłosili okolicznościowe słowo Boże. Na zewnątrz, bodaż w cześci, przypominały dawne czasy odpustowe kramiki z dewocjonaliami.

MIKOŁAJ OSTORÓG. — Fundator (r. 1657) pięknego kościoła w Komarnie Mikołaj Ostoróg, dziedzic dóbr komarzańskich, podczaszy wielki koronny, marszałek Izby poselskiej

i mąż nauki. Gorący obrońca wolności szlacheckich, wymógł on w roku 1638 decydujący wpływ na uchwałę Konstytucji przeciwnej tytułom zagranicznym jako ubliżającym wolno-

MIKOŁAJ OSTORÓG W WIEKU MŁODZIENCTWIE

ści. Stawał dzielnie w potrzebach pod Barem, Międzybożem i w oblężeniu zbarraskim (1649 r.). Zdolności na wodza nie miał i jako jeden z trzech regimentarzy („Łacina” z Sienkiewiczowskiego „Potopu”) spowodował klęskę pod Pilawcami (1648 r.). Reprodukowana tu podobizna jest fragmentem z portretowego obrazu, gdzie jest przedstawiony wraz z ojcem swym Janem Ostrogiem. Obraz ten jako fundatorski zawisł na ścianie w klasztorze Bernardynów w Sokalu.

MIASTECKO RUDKI. — Na 50. tym kilometrze drogi ze Lwowa do Sambora, nad krętym głębokim a malowniczym jarem Wiszenki widać swój cichy żywot niewielka miejscina, Rudki. Ludności ma niewiele, zaledwie 1.600, z czego w trzech czwartych Polacy. Z daleka temu charakterowi osiedla zda się przyswajadzać wyniosły kompleks kościelny: świątyni zbudowanej na miejscu pierwotnej w r. 1778 i wysokiej dzwonnej wieży. Doroczny sławny odpust na Zielną w dniu 15 sierpnia sprowadza tu mnogie rzesze wiernego ludu, przychodzącego pociągami do Łaski u stóp Cudownego Obrazu Najświętszej Panny. Rynek przestronny z nowym ratuszem, zbudowanym w kształt polskiego renesansu. Bruk rynku ceglany trawą porasta, co świadectwem, iż niezbyt ludne są targi miejscowe. — Uliczek parę; przedmieść nie ma. Zieleni dużo — niemal każdy dom ma swój ogródek. Bliski cmentarz silnie zadrzewiony, a w pobliżu w gęstwie zieleni piękna maluchna drewniana cerkiewka, a dalej wielki park leśny

artyście szczęścia w grze w karty słowami:

„Niech Ci Guciu życia kwas
słodzą zawsze cztery asy.”

A jak mówiono gdy nie miał partnera w „Teatralce” do gry w karty chętnie grywał z kelnerem.

Na kilka lat przed śmiercią przysiadł się do „stanttischu” w restauracji „pod Gruszką” Jana Ludwiga przy ul. Krakowskiej, gdzie rozweselał całe towarzystwo (śp. W. Osia-dacz, śp. A. Wallek, śp. J. Niewiadomski) swoimi nieocenionymi dowcipami, sam pamiętam jak opisując sposób przyrządzania kanapek w handerkach zauważył, że „nawet puszkę z sardynek trą do kanapek”.

Lipiec: Dźwięk miesiąca

Sam dźwięk maluje nam szyby przecuciem miłego ciepła i długie, zielone miedze przed samym rozsuwaniem progim. I — tylko jeden krok zrobić, by w polnych zgubić się szeptach i w drogach niewytoczonych — najmiłsze rozpoznać drogi!

Idziesz — i w błogim pragnieniu u każdej przystajesz studni, na każdym siadasz kąpielni i wszystkie pozdrawiasz cienie i nic nie myślisz — (bo po co?) i tylko czujesz najcudniej, że wszystkie dałbyś spoczniki za to lipcowe zmęczenie!

I las! Już czujesz, jak szumią brzozy wiatrochłonne gałęzie i mchów przytulna gościnność z daleka woła cię: „przychodź!” Biegniesz i pieścisz radośnie puszczyściemigkie orędzie i niesiesz w sobie — jak Hostię — niezmierną, przecudną cichość.

Bronisław Król.

i już dworzec kolejowy. Dokoła miasta dobrze uprawne grzędy warzyw, w tym i ogródki działkowe delegatury P. K. Op. i warzywnik jej kuchni.

Rudki są osadą dawną, ale w XIV wieku był to tylko przysiółek sąsiedniej pofredrowskiej wsi Beńkowej Wiszni. Rudki miały być obronne, za dalszy ciąg tradycji umocnienia uważają odpowiedni mur kościoła i jego dzwonnice. Tatarzy nieraz palili małopobronne Rudki i ludzi w jasyr brali — w r. 1450 pierwszy kościół spalili, nowo zbudowany zrów pogorzał w nowych walkach z zalewem Wschodu w r. 1675. I jeszcze raz się z drzewa nowy kościół wznosił, aż stanął dzisiejszy.

Mieszkańcy Rudki trudnią się przeważnie rolnictwem, rzemiosło polskie reprezentują szewcy, stolarze, krawcy, kołodzieje, fryzjerzy i blacharze, — na 14 sklepów w ręku Polaków jest 10. Tak w Rudkach jak i w sąsiednich wsiach — w Podhajczykach, Dołubowie i Mileczkach ludność polska zajmuje się koszykarstwem, przy czym każdy z umówionych robotników wyrabia 15 koszyków tygodniowo. Przemysł ten prowadzi lwowska firma „Agraria”. Polska spółdzielnia „Rolnik” rozwija się pomyślnie; wyrazem tego jest uznanie komisji kontrolnej.

Polska szkoła sposobi młode pokolenie, które dokona dzieła gospodarczej rozbudowy swego rodzinnego miasta i uczyni je pięknym tak, jak na to przyrodzone warunki pozwalają.

SIANO ZNAD DNIESTRU I WERESZYCZY. — W kancelarii zarządu dóbr w Chłopach, dóbr należących do rudecko-komarzańskiego kompleksu majątków obecnie znajdujących się w zarządzie państwowym, znajduje się ciekawy w barwach wykres przedstawiający zużycie ziemi. W wielobarwnych słupach dających wielkość kolorowanych pól pogląd na to, jaką powierzchnię danego folwarku zajmują zboża, jaką okopowizny itd. — silnie przebiega się zieleni. To sienne łąki. Najwięcej tego w słupie Manasterca, gdzie aż 564 ha doskonałych łąk naddniestrzańskich niziny, potem idą tamże położone łąki Hołodówki (228 ha) i Pohorzec (198 ha). Wcale poważnie rozmiarom, a równe — miejscami zaś i lepsze w jakości, są łąki leżące nad Wereszycą, bliska tu swego ujścia do Dniestru. W Andrianowie jest ich 181 ha, w Rybołówce 165 ha, w Brzeżu 126 ha i w Chłopach 91 ha. Mniejsze ilości należą do reszty folwarków komarzańskiego klucza.

Do zwózki jeszcze daleko; dopiero za parę tygodni — na to czas, tymczasem siano się „przepaca”. Zwózki dokonają chłop-kosiarze, z którymi umowa, że koszą i zwożą za trzecią czy czwartą — zależnie od warunków — kopiec. Przeważnie w ten sposób przeprowadzono tu kosbę; kosiarce, które zarząd otrzymał w ubiegłym roku, użyto w ograniczonej mierze. Ilościowa produkcja siana sianokosów komarzańskiego klucza jest bardzo poważna — zeszłego roku z samego Manasterca było 2.740 cetnarów — w tym roku mniej nie będzie. W przyszłości możliwe będzie powiększenie ilości i wzmocnienie jakości po przeprowadzonych melioracjach, dla których ogólne plany opracowywano już przed pięciu laty.

BRUKOWANIE RYNKU W BRZEŻANACH. — Wzorem innych miast i tutejsze władze przystąpiły do robót publicznych w mieście. A okazja ku temu jest olbrzymia: 56 proc. miasta w gruzach, drogi zniszczone jeszcze za bolszewików. W tej chwili robotnicy miejscowi wykładają rynek brzeżański brylantami kamieniami, poprawia się też drogi, wiodące na dworzec kolejowy i inne ważniejsze arterie w mieście. Możliwie najrychlej jednak należałoby pomyśleć o zabezpieczeniu przed ostateczną ruiną bezcennej renesansowej kaplicy Sieniańskich, którą zniszczyły wojska bolszewickie, a za czasami czynie dalsze spustoszenia w czterowiekowym zabytku polskiej kultury. Powinno się też pomyśleć o przemalowaniu frontonu stylowego gmachu b. gimnazjum, obecnego starostwa, który bolszewicy pomalowali „po swojemu” na różowo, a krzykliwy ten kolor zupełnie nie odpowiada monumentalnej budowli.

POLECENIA GODNE FIRMY

W KSIĘGARNI — ANTYKWARNI
A. KRAWCZYŃSKI — Lwów, ulica
TRYBUNAŁSKA 18 — sprzedaje i
kupno książek nowych, okazjonalnych,
antykwarystycznych. Grafika, sztylety.

WIELKI wyrób papieru listowego —
pakunkowego, pergaminowego. Ze-
szyty, przybory szkolne i kancelaryj-
ne — znaczki pocztowe — poleca:
Handel popieru Emanuel Ławrowski
ul. Łyczakowska Nr 34 26261

CHROMOWANIE — NIKLOWANIE
SZUBROWSKI, BOIMÓW CZTERY.

WYSMIENIENIE! DOSKONAŁE!
powie każdy, gdy zapozna się z ra-
dami, podanymi w formie zajmują-
cych i tryskających humorem wierszy-
ków, wydanych w serii ilustrowa-
nych książeczek p. n. WESOŁE
ELEMENTARZE. Dotychczas ukaza-
ły się: 1. Elementarz maszyn i na-
rzędzi rolniczych. 2. Kozi elemen-
tarz. 3. Elementarz o krótkich. —
Elementarze te podają doskonale
rady i wskazówki jak osiągnąć
najlepsze wyniki w najprostszy
sposób. Cena 1 egzemplarza 1 zł.,
z przesyłką pocztową 1 zł. 50 gr.
Do nabycia w Księgarni M. KO-
WAŃSKI Lwów, Legionów 19. 3198

FARBOWANIE na wszystkie kolory.
LEGIONÓW 23 (w podwórzu). 3379

KSIEGARNIA H. ŁOPIEŃSKI —
LWÓW, KOPERNIKA 12 — kupno
i sprzedaż książek polskich z róż-
nych dziedzin wiedzy. 3390

HULAJNOGI, OBREĆZE BUKOWE,
ZABAWKI, LWÓW, ZIELONA 1

STRZYKAWKI LEKARSKIE naprawia
wła szybko wstawiając szczerdnie do
szlifowany i zapotrzonny w podział-
kę cylinderek z oryg. szkła jennaj-
skiego firma ADOLF PFOTZNER i
Synowie, Lwów, Seminarium (SŁO-
WACKIEGO) 4. Telef. 210—09. 3325

ZAKŁAD INSTALACYJNY gazowa-
wodociagowy. Lwów, Piłsudskiego 19
tel. 263 88 przyjmuje wszelkie nowe
instalacje oraz naprawy gazowe, wo-
dociagowe i centralnego ogrzewania

PLUSKWI tylko gazem niszczymy
doszczętnie „Gazochemia” Lwów —
Hauptstrasse (Piłsudskiego) nr 21.
Telefon 271—06. 3166

ZEGARMISTRZOWSKIE i JUBI-
LERSKIE naprawy fachowe przebo-
wada firma JAN SELTENREICH,
Lwów, PLAC HALICKI nr 14. 3218

LEKARSKIE INSTRUMENTY I
ELEKTROMEDYCZNE APARATY
poleca we wielkim wyborze firma
MGR. B. BOJKO, LWÓW, SYKSTU-
SKA 2. Tamże kupno i naprawa u-
żywanych aparatów i narzędzi. 3131

ZAWIADAMIAM P. T. Klientele, że
otworzylam swoje przedsiębiorstwo
małżeństwa dekoracyjnego i budow-
lanego i wykonuj tania, szybko i
solidnie oraz wszystkie prace w ten
zakres wchodzące. J. GÓRSKI, ul.
Sersbka 5, Lwów. 25754

POWIADAMIA SIĘ Szan. Panie, że
„WYKWINTA PRACOWNIA KRA-
WIECWA DAMSKIEGO J. WOJ-
TYCH”, LWÓW, CZARNECKIEGO
8. m. 1, wznowiła swą czynność.

DO KONSERWOWANIA owoców —
BENSOESAN SODOWY, Drogeria
Lwów, Kopernika jeden 3455

FRYZJERZY! NAJLEPSZY PŁYN
— DO TRWAŁEJ ONDULACJI —
„ONDINE” w lepszych perfumeriach
i drogeriach do nabycia. Skład: Dro-
geria, Lwów, Kopernika jeden 3454

MYDŁO na karbid czerwone S38
„CHEMPUNKT” Zyblikiewicza pięć.
Telefon 263-66. 3415

ŚWIECE na kartki lipcowe S37 —
„CHEMPUNKT” Zyblikiewicza pięć.
Telefon 263-66. 3415

CHUSTKI na głowę — przeda —
jedwab — nie c. e. t. ceny hurtowe
mały komplet 350 zł., duży 650 zł.
po otrzymaniu gotówki wysła —
„Przedstawiciel” — Jaslińska über
Krosno 3431

WOLNE POSADY

BANK poszukuje do buchalterii i
korespondencji personel kupiecki do
należymościowego objęcia stanow-
iska. Warunek dobra znajomości jez.
niem. Podatkowe karty żywnościowe
Listy do Gaz. Lw. 3335

ZASTĘPCA do dobrze zaprowadzone-
go wielkiego przedsiębiorstwa elek-
trotechnicznego na wschodzie, okręg
pracy Generalgouvernementu zraz
poszukiwany. Zgłoszenia do Biura
ogłoszeń Rud — Posen, Wilhelm-
strasse 11 Nr 7,89

POSZUKUJĘ dziewczyny do kuchni
Zgłoszenia ul. Zofii 3 Restauracja

SŁUŻĄCA dobrze gotująca ze świa-
dectwami, lub referencjami od zaraz
potrzebna. Lwów, Akademicka 21.
m. 4 godz. 2—4 26590

FRYZJERA męskiego oraz manicu-
rystkę loczarkę, zaangażując zaraz
na bardzo dobrych warunkach Kwiliak
Stanisławów. A. Hitlera 15. 26575

KRAWCZYŃNIE na stałe poszukuje
Hotel George’a. Osobiste zgłoszenia
u portiera. 26563

PRZYJMIEMY naleychniast rutyno-
wanego majstra oraz kilku przodo-
ników do robót glennych i torowych
na terenie Lwowa. Warunki według
umowy. Listy Gaz. Lwowska 26438

POTRZEBNA ekapedientka. Sykstu-
ska 1. Silep Elektrotechniczny. 26434

PRZYJME służącą do wszystkiego —
utrzymanie, dobra pensja. Tarnow-
skiego 24 mieszka, trzy

POSZUKUJE służącą do wszystkiego
uczciwą, dobrze poleconą na wyjazd.
Zgłoszenia Zółkiewska 93 I piętro,
na prawo. 26382

SZOFERA na wóz osobowy przyjmie
natychmiast firmę niemiecką. Zgło-
szenia Orzeszkowej 5 parter, telefon
214-47 od 12—2-iej. 26382

POSZUKUJEMY dla nowo wybudowa-
nej stacji gazowej (zaopatrywanie
samochodów w gaz ziemny) 4 kierow-
ników, 6 dozorców stacyjnych. Kan-
dydaci z niemieckim językiem mają
pierwzeństwo. Na razie tylko pi-
semne zgłoszenia kierować na adres:
Monopol-Vertrieb A. G. für Mineral-
öl Verkaufsbteilung Lemberg Bern-
hardplatz 7. 26480

AGENCIĘ wzgl PRZEDSTAWICIELE
WYŁĄCZNI, wprowadzeni w branży
spożywczo-kolonialnej potrzebni. Of-
erty: Warschau C 1, skrytka pocz-
towa nr 782. 3427

UCZNIA do fryzjera przyjmie. Sien-
kiewicza 5. Skulski. 26366

GARDEROBIANA do niemieckiej
restauracji zostanie przyjęta. Zgło-
szenia Restauracja „Krištall” Zybli-
kiewicza 2 — między 3—5. 26369

UCZCIWEJ dziewczyny do robót do-
mowych mówiącej nieco po niemie-
ku szuka 2 panów Niemców. Zgłosze-
nia piernie do Gaz. Lw. 26463

STENOTYPISTKĘ znającą dobrze i
niemiecki, dozorcy domu, oraz słu-
sarszą poszukuje. Zawsza, dobre wa-
runki. Zgłoszenia firma „Eres” —
Lwów, Kraszewskiego 15 26619

POSZUKUJE ekspedienta, fachowca
z branży farbiarskiej do składu farb.
Dobre polecenia wymagane. Zgłosze-
nia Gaz. Lwowska 3447.

UCZNIA DO NAUKI przyjmie Prac-
ownia Precyzji „Mechan. — Lwów,
Czarneckiego 8 3433

WOŻNY do posyłek w biurze i wo-
zówką towarów wózkami potrzebnymi
zaraz. Dobre warunki. Zgłoszenia —
Firma M. KOWAŃSKI Lwów, LE-
GIONÓW 31. 3446

MŁODA, czysta pani do popołudnio-
wego zajęcia poszukiwana. Zgłosze-
nia między 2—4 godz. Sanitádepot.
Nad Jarem 5

NIEMIECKA Einsatzfirma poszukuje
natychmiast GONCA, Carlowitz &
Co, Lwów, Rynek 31. Ausweis za-
pewniający.

FABRYKA papieru przyjmie na do-
brych warunkach robotnicę. Zgłosze-
nia: Lwów, 29 Junistrasse 10

CHŁOPCA do nauki przyjmie słu-
sarszą — Zyblikiewicza 45 26298

POSZUKUJE osobę młodą, intel-
gentną, umiejącą trochę po niemiecku,
lubiącą dzieci, do pomocy w gospo-
darstwie domowym na stałe. Ausweis
pracy i dobre warunki zapewnione.
Zgłaszać się między 3—6 ul. Św. Zo-
fii 17 A. m. 4 parter

POTRZEBNA zaraz służąca do rodzi-
ni Reichsdeutscherkiej — niemiecki
konieczny. Zgłoszenia E. Legband —
Michalskiego 11/6.

POSZUKUJEMY na wyjazd zdol-
nych majstrów drogowych, sebach-
majstrów, majstrów tartacznych o-
raz wszelkich robotników budowl-
nych. Pełne utrzymanie oraz dobre
wynagrodzenie. Zgłoszenia piernie
do Gaz. Lw. nr 3326

MIEJSKA KOLEJ ELEKTRYCZNA
przyjmie natychmiast strażników. —
Zgłaszać się w biurze Personalnym.
Wulecka cztery. 3406

MIEJSKA KOLEJ ELEKTRYCZNA
przyjmie natychmiast chłopca biuro-
wego (gońca) ze znajomością języka
niemieckiego. Zgłaszać się w biurze
Personalnym. Wulecka 4 3407

SŁUŻĄCA na wyjazd potrzebna. —
Kotłarwa 12, mieszka. 7, godz. 9—12.

LABORANTA i retuszerą przyjmie
Fotoatelier, Kopernika 10. 25955

DO LEKARZA potrzebna uczelwa do-
chodząca Polka, młoda, zwinna, u-
miejąca gotować. Zgłoszenia: Roma-
nowicza 16 I p. m. 3 od 19—20 3416

PRZYJMIEMY NATYCHMIAST do
naszych warsztatów RZEMIEŚNI-
KÓW SAMOCHODOWYCH: SŁUSA-
RZY, KOWALI i STELMACHÓW
WEDŁUG STAWEK DLA REICHS-
DEUTSCHERÓW ZAPEWNIONE.
Zgłoszenia: AUTOHAUS „GALI-
ZIEN” Lwów, Adolf Hitler Ring 35

POTRZEBNA od zaraz młoda intel-
ligentna, uczelwa panna do prowa-
dzenia gospodarstwa i przedsiębior-
stwa. Języki: polski, ukraiński, ewen-
tualnie niemiecki. Warunki bardzo
dobre według umowy. Zgłoszenia:
Trinkow, Stanisławów, ul. Golu-
chowskiego Nr 4 3372

RUTYNOWANEGO Korepetytora (rki)
z zakresu szkoły powszechnej dla 14-
letniej dziewczynki, ze znajomością
języka ukraińskiego, polskiego i ni-
emieckiego poszukuję od zaraz — L.
Starowiecki, Kazimierzowska 33/8.
Dobre wynagrodzenie. 26238

CHŁOPCA do nauki przyjmie Intro-
ligatornia, Chorążczyzny 29 26205

UKWALIFIKOWANA robotnicę ro-
szukuje introligatornia. Chorążczy-
zny dwadzieścizdziewięć. 26204

FRYZJER zostanie przyjęty. Lwów.
Bratjerska 4 26115

Zawiadamiamy, że obecny Nr. telefonu Działu Ogłoszeń „Gazety Lwowskiej“ jest 209-06.

POSZUKUJE się na prowincję dziel-
ną uczelwą Polkę z świeńdectwami —
jako pomocnicę domową. Warunek
dostateczna znajomość języka ni-
emieckiego jakoteż pierwszorzędne
prowadzenie kuchni, wiek nie niższy
jak 40 lat. Zgłoszenia do Kommissa-
rischer Verwalter der Juchten u.
Sohlenlederwerke in Bolechów —
koło Stryja 1008

POSZUKUJE od zaraz intel., zdro-
wej, lubiącej dzieci i uczelwej wy-
chowawczyń freblanki do 4-letniej
dziewczynki. Mowa ukraińska wy-
magana. Pełne utrzymanie, mieszka-
nie i zapłata. Zgłaszać się tylko z
dobromi poleceniami i dokumentami
Lwów, Rynek 37 (slep z porcelana i
szkłem). 25580

I. LWOWSKA FABRYKA OBUWIA
przyjmie natychmiast na dobrych
warunkach zarobkowych 200 pracow-
ników i pracowniczek różnego wieku
Przyjęci mają możliwość po krótkim
przeszkoleniu nabyć u nas praktyki i
pracować w odpowiednim zawodzie.
Zgłoszenia przyjmują się w fabryce
przy ul. Marcina 1. 30. 3240

POWAŻNA firma budowlana, poszu-
kuje na wyjazd murarzy, cieśli, sto-
larzy, a także słuśarzy i monterów.
Zapewniamy pełne utrzymanie i do-
brą zapłatę. Listy Gaz. Lw. 3225

PRZYJME dochodzący pracownią u-
czelwą. Wikt i wynagrodzenie w/g
umowy. Dokumenty i polecenia wy-
magane. Grotgera 10/6 26478

NIEMIECKIE biuro budowlane szuka
stałe murarzy, cieśli, podmaistrzych
murarskich i betonarskich, szacht-
majstrów i robotników budowlanych.
Zgłoszenia Gazeta Lwowska 26381

KUPNO — SPRZEDAŻ

WZMACNIACZ do sprzedania gra-
jący bez anteny na adapter. Lwów,
Boimów 16, II p. m. trzy 26397

SPRZEDAŁ patefon walizkowy. —
Sykstuska 58/7 B. 26258

WALCÓWKĘ BEDNARSKĄ kupię.
Listy Gazeja Lwowska 26191

ROWER dziecięcy luksusowy — do
sprzedania. Tarnowskiego 85/2, godz.
od 8 rano do 4 po południu 26190

MASARSKIE maszyny wólk i szpryc-
no do sprzedania. Wiadomość: ul. Ka-
zimierzowska 35 III p. drzwi 12 26186

UBRANIE popielate na średniego —
sprzedam. Sobieskiego 10 m. 9 26174

KSIAŻKI: Goldschmida: „Naukę o
dyktandach”, Dillona: „Konferen-
cie państwa”, Prouta: cykl I, V, VII
i VIII, Z. Bibl. Boya: Rousseau:
„Wyznania”, Woltera: „Początki
filozoficzne”, Montesquieu: „Listy
perskie”, Pascala: „Myśli”, „Prowin-
cjalki”, Lessing: „Europa i Azja”.
Antologie Trzaski i Europe połudn.
środkową, Polskę z Geografii Trza-
ski, kupię, b. dobrze zapłaci. Kiosk
przy pl. Strzeleckim, po południu.

KUPIĘ porządne dziecinne łódeczko,
najchętniej chromowe, dobrze zapła-
cę. Zgłaszać: Wyspiańskiego 14 a.
mieszka. 6 II piętro 26182

FORTEPIAN króciutki krzyżowy —
czarny sprzedam okazjynie. Pijarów
41, m. 8, I p. 26177

SPRZEDAŁ futro selskirowe. Ko-
pernika 10. 26165

SPRZEDAŁ wózek sportowy Konkon
skrojony damski płaszczy do dobrego ma-
teriału Tokarzewskiego 87/12a II p.
od trzeciej do szóstej 26162

GRAMOFON ELEKTR. GARRADA
z wzmacniaczem sprzedam. Zielona
16 za Wodociągami, Pukac do bramy
od 12 do 20-ej. 25748

KUPIJĘ używane wieczne pióra i
ich części Sklep papierowy. Kaz-
mierzewska trzy. 25828

SPRZEDAŁ ubranie i narzutkę w
bardzo dobrym stanie Hausnera 15:
II. p. m. 18. od 4—6. 25972

KUPIJĘ zaraz maszynę Singera kry-
tą w dobrym stanie wprost od wła-
ściciela, plac Mariacki 10, II. p. —
mieszka. 12, ganek. 25802

KREM DO GOLENIA, sportowy i
lino specjalne, pudry, proszek i pa-
stę do zębów Dentolan dostarcza.
Wygórnia BION, Warszawa, ulica
Chmielna 63, m. 5. Cenniki bezpłat-
nie. Agenci poszukiwani. 3401

KUPIJĘ WARTOŚCIOWE KSIAŻKI
różnej treści Księgarnia M. KO-
WAŃSKI. Lwów LEGIONÓW 31.

PŁYTY PATEFONOWE nowe, stare
połamane kupuje „LIRA”, KOPER-
NIKA 10. Telef 110—25 3254

PRZYJDE do domu kupię OBRAZY;
dokładny opis do Gaz. Lw. nr 25228

INSTRUMENTY MUZYCZNE, przy-
bory „LIRA” KOPERNIKA 10. 3175

SPRZEDAŁ ubranie męskie kremow-
e wolniane pierwszorzędne na śred-
niego lub niskiego. Błuzka brązowa,
jedwabna, kapy pluszowe włóknowe,
szal białej jedwabny duży, od 5—8.
Badenich 9 m. 5 II p. 25828

MŁYŃSKIE MASZyny — kamienie,
materiały do nakładania kamieni i
łuszczonek, wszelkie przybory młyń-
skie dostarcza: „Młynobudowa” —
Warszawa, Lwowska 9, tel. 8-18-64

„ŚWIAT I ŻYCIE” ENCYKLOPEDIĘ
komplet, pojedyncze tomy lub zeszy-
ty kupuje M. KOWAŃSKI — Lwów
LEGIONÓW 31. 3199

SPRZEDAŁ lukusową zastawę sre-
brną na 6 osób. Wiadomość Gazeta
Lwowska Nr 3423

SKUP — Krakowska 3 — kupuje —
sprzedaje: dywany, kilimy, gardero-
bę, obuwie, kryształ i t. p. 26270

KUPIJĘ używane meble i antyczne.
Lwów, Wienerstrasse 66. 26078

4% LISTY ZASTAWNE T. K. Z.
Lwów kupię. Zgłoszenia do Gazety
Lwowskiej Nr 26135

DYWAN PERSKI, smyrneński, tap-
czan, aparat fotograf. małoobrazko-
wy, teczke kupię. Gaz. Lw 26157

SPRZEDAŁ kołnierz polarnego lisa
piękny, nie używany. Tylko poważ-
nemu refleksantowi. Romanowicza 7
mieszka. 6. od godz. 3-ciej. 26215

WYTWORNE drewniak nr 35, 36,
37, sprzedam. Hełmańska 8, m. 14;
od godz. 16—18. 26332

KUPIJĘ 2 siodła w dobrym stanie
nutychniast. Zgłoszenia: Japońska
nr 12. m. 12. od 19—20. 26106

MASZYŃKI do mięsa wysła Grze-
szkowiak. Warszawa, Widok trzy,
m. 26. Ceny na żądanie. 3400

MEBLE NOWE i używane można
nabyć w nowootwartym sklepie me-
blowym. Lwów, Wienerstrasse 66.

SPRZEDAŁ 130 tomów beletrystyki
Zofii 3, mieszka. 10. 25853

KUPIJĘ używane w dobrym stanie
koldry, materace. Łyczakowska 89:
Rzeszowski. 25952

KSIAŻKI polskie kupuję. Listy z ce-
ną Gaz. Lw. nr 25700

INTROLIGATORSKA maszynę do
krajania papieru, książek kupi fi-
ma Eres, Lwów, Kraszewskiego 15;
telefon 183—21 25785

PŁYTY PATEFONOWE połamane
skupuję. Placę najupieję. Sykstuska
nr 23. przez podwórze. mieszka. 13.

ZŁOTA dla celów dentystycznych —
ZADAJ JEDYŃIE z firmy JAN
WOJTYCH. Lwów, Akademicka 8.
GWARANTOWANE BLACHY na ko-
rony, luty, złoto do lania. 3271

FOTOMATERIAŁY — PRZYBORY
„Fo-Fo Ra” Lwów. Chorążczyzny 5.

WEGIEL kupię. Lwów, Friedricbów 5
mieszkanie trzy. 3263

ROWER poidamki na niską kupię.
Zyblikiewicza 35, m. 4. 3332

ZNACZKI POCZTOWE do zbiorów.
Boraty wybór. Żądajcie cennika. —
Gryżewski, Biuro Filatel., Warsza-
wa, Marszałkowska 114. 3286

MOTORY Diesla używane od 15 do
70 H. P. okazjynie do sprzedaży. —
Lafieucik, ul. Wok, Tokarzewskiego 60/1

WARTOŚCIOWE KSIAŻKI i całe
księgozbiory kupuję stale KSIĘGAR-
NIA J. FOTIKKA. Lwów, Wehr-
machtstr. (Batorego) 30. 3173

KUPYCI Iga patefonowa o szafro-
wym kołcu na 100 płyt w cenie 5 zł
wysła na fakturę F m Kontakt —
Kraków, Siradom 18. P. T. Od-
sprzedawcom bezpłatnie wzór. 2953

SPRZEDAŁ maszynę Singera z mo-
torkiem do robienia dziurek w biele-
nie i wentylator kowalski, Łukaszi-
ńskiego 4, II p. od 11—13. 26330

NUTY orkiestralne tania do sprze-
dania ul. Jabłonowskich 22, parter,
mieszkanie sześć

KUPIJĘ buty z cholewami Nr 43 —
w dobrym stanie. G. L. 26324

SPRZEDAŁ drzwi, okna i drzewo
budowlane stare, ale zdrowe. Pawli-
kowskiego 17, tel. 137-25. 26330

SPRZEDAŁ dziecinne łódeczka białe
prawie nowe i żelazne łóżko kuchen-
ne ze siatką — ul. Halicka 15, mie-
szkanie ośm, III piętro. 26319

KUPIJĘ od właściciela dom z ogro-
dem lub parcelę na górnym Łycz-
akowie lub okolicą Zielonej. Listy do
Gazety Lwowskiej 26318

KILKA obrazów wybitniejszych ma-
larzy kupi lekarz-stomatolog Fran-
kowski, Głęboka 18 II p. 25719

SPRZEDAŁ bardzo ładną 3 miesięcz-
ną ratlerkę Wiadomość u dozorca —
plac Kapitulny trzy

SPRZEDAŁ piękna suknie ciemną
kwiatową członka jasne, krokodyl
37, jasne ubranie, zarzutkę, elegan-
ckie na średniego, półbutki czarne
41—42. Habertus z podpięką prze-
noszony tani, serwis 6 osobowy kobałd
czeski, Zdrowia 3/6.

SPRZEDAŁ flet. Wiadomość: Roma-
nowicza 1. 3. Fryzjer 26338

REKAWICZKI! Jedyń FACHO-
WY wżęzat — robota nowych i po-
wierzonych materiałów — wszelkie
operacje. Lwów, Boimów 18, sklep.

KUPIJĘ podręcznik: Carl Walter:
Englisch schnell u. richtig — 2 czę-
ści. Listy Gaz. Lw. Nr 26348

SPRZEDAŁ runki mosiężne i mie-
dżane 4 mm, 3 mm. Tarnowskiego
44/2. Pukać do okna prawego. 26316

SPRZEDAŁ wózek głęboki i sporto-
wy Konkon w bardzo dobrym stanie,
Tarnowskiego 44/2. Pukać do okna
prawego. 26316

SPRZEDAŁ łódeczko dziecinne, brat-
rurę i kuchenkę zazaw; prunelki i
zamsowe czarne pantofelki 36—37.
od 18-iej. Słoneczna 25, br. 5 m. 15

SPRZEDAŁ damskie meszty Nr 38,
zegarek ręczny szwajcarski, zastawę
srebrną, koleczyki złote. Skarbikowska
pięć, II p. m. ośm.

SPRZEDAŁ komfortową wóbkę, 7 po

WPISY NA 3 MIESIĘCZNY KURS HANDLOWY DLA DOROSŁYCH
Wpisujący, przyjmujący jeszcze Dyrekcja Publ. Szkoły Zawodowej Kupieckiej
we Lwowie, Kollataja 8 (Korkergasse) w godzinach popołudniowych.
Ukończenie kursu równoznaczne jest z ukończeniem wyżej wy-
mienionej szkoły. 26050

MUCHOŁAPKI
w wielkim wyborze
ORAZ
TRUTKI NA MUCHY
poliska ludowa
GAR
Warszawa, Zielna 29

„RYBAK”
GORZKOWSKI i NELDNER
Warszawa, ulica Piotrkowska 17
wysła za zaliczeniem wszelki
sprzęt wędkarski: wędziska, żył-
ki, haczyki, kolowrotki, błystki,
sjecl. Najlepsza jakość. Najniż-
sze ceny. 2987

YAMAHA
Symbol zaufania
CHEMIEPRODUKTY JADANCZOWSKI WARSZAWA

KUPNO — SPRZEDAŻ
FOTOAPARATY FILM, nawet naj-
bardziej uszkodzone z brakami kupi.
Prac. Prec.-mech. Ozarnieckiego 8.
SPRZEDAM WÓZEK GŁĘBOKI.
Hołdówki 19, II p. m. 5, od 2-4.

WIERTARKĘ z motorem 110 Wolt
kupi firma Eres — Lwów, Krasze-
wskiego 16, tel. 133-21. 26620

SPRZEDAM PELERYNĘ — Sokoła 4
portier — od 8 do 6-tej.

GUTENBERGA encyklopedię tom 21,
22 lub całość kupię. Listy z ceną do
Gazety Lwowskiej 8448

PODRĘCZNIKI szkoły średniej, lic-
um kupię. Listy G. L. 8442

KUPUJE KSIĄŻKI szkolne używane,
różne, nawet zniszczone. Księgarnia
M. KOWALSKI, Lwów, LEGIONÓW
dziewiętnaście 8446

**PELIKANA ZŁOTE WIECZNE PIO-
RA** — wszelkich systemów stale ku-
puje FIRMA MAKAR, Kopernika 10

MOTOR rolny, 15 HP, stan pierwszo-
rzędny, sprzedam. Zgłoszenia —
Eustachy Melnychyn, Przemyśl, Un-
garischestrass 85 8411

SPRZEDAM 52 procent kamienicy,
dwa sklepy — centrum. G. L. 24809

LODOWNIA nowoczesna pokojowa
prawie nowa, materace włosienne.
Oglądać 11-5 — Kochanowskiego 68
mieszkanie sześć. 26554

DAMSKIE luksusowe półbutelki ja-
szczurkowe Nr 36, letni kostiumek z
surowego jedwabiu (szantung), białą
spódniczkę, granatową suknię kre-
pideszową — sprzedam. Szumlańskiego
9 I p. m. 5 od 11-16

SPRZEDAM męskie ubranie. Kazi-
mierzowska 29, m. 4 26355

SPRZEDAM nowy kilim — Sobie-
skiego 32 m. 5, 10-17

KUPIE znaczki pocztowe Europy. —
Listy Gazeta Lwowska 26347

SPRZEDAM zegarek na rękę marko-
wy o bardzo dokładnym chodzie. Zy-
czakowska 18, m. 4 od 16-17

SPRZEDAM patefon walizkowy Kolu-
mbia, wiadomość: ul. Piłsudskiego
27 II p. m. 10, ganek prawy 26159

SPRZEDAM maszynę krytą. Klepa-
rowska 4, m. 8. I p. 26510

TORBA podróżna pakowna skórza-
na w najlepszym stanie do sprzeda-
nia. Piotra 6/2, Kowalski. Telefon
109-62 26513

SPRZEDAM wózek głęboki „Konko-
na” w b. dobrym stanie, modne bu-
elki kombinowane damskie, złote
prawie nowe nr 86 — ul. Lwowskiej
Dzieci 12, II p. m. 22 26171

ZEGAREK złoty damski, — męski
sportowy 87, ubranie sprzedam, Reja
9/8 po południu. 26161

LISA SREBRNEGO PIĘKNEGO —
sprzedam. Zgłoszenia od 8-6 pop.,
ul. Sienkiewicza 5, II. p. m. pięć.

SPRZEDAM maszynę krawiecką Singe-
ra, piętnastużową, Kordeckiego 7,
m. 3 w podwórzu 26509

SINGERA maszynę do szycia sprze-
dam Chocimska 11/6 26262

PLASZCZ wiosenno-jesienny drapo-
wy ciemny modny na średnią sprze-
dam. Rejtana 5/4 III p. 26216

TRENCZ podwójny jedwabny męski
używany na wyższego sprzedam. Go-
łaba 12/6 od 18-20 26210

LEKARSKA walizeczkę skórzaną —
oraz aparat do mierzenia ciśnienia
krwi (zegarowy) tylko w bardzo do-
brym stanie kupię. Zgłoszenia tele-
fonicznie na Nr 289-85 między go-
dziną 16-18. 26222

KUPIE kilim huculski 8 m kw. no-
woczesny stojak na kwiaty, mały sto-
lik pod lustro — sprzedam kilim
huculski 8 m kw. Sklep Zabawki —
Batorego 24 26240

KUPIE popielaty wierzch na futro.
Listy Gazeta Lwowska 26257

SPRZEDAM trenzkot, futro czarne
spód bibrole, Leśna 14 I p. m. 2

SPRZEDAM ubranie smokingowe w
bardzo dobrym stanie na średniego.
Kraszewskiego 11, I p. m. 6. 26194

Z G U B Y
ZGUBIONO medalik złoty — Matka
Boża Częstochowska, na lewej stro-
nie napis i data. Pamiątka. Znalazcę
zwrócić pełną wartość złota i dam
100 zł nagrody. Iszkowski. Zadvó-
rzańska 119 I p. 26398

ZGUBIONO dnia 7. 7. 1943 w Ka-
mionce Str. Ausweis i potwierdzenie
zameldowania z Arbeitsamtu na na-
zisko Mikolajewicz Eugeniusz —
Kamionka Str., Podzamcze 26170

ZGUBIONO Musterungsschein na na-
zisko Domski Tadeusz ur. 27. 10.
1922 roku. 3419

MŁODY, buri owczarek zaginał, ze-
znakiem feldp. Nr 18268, ma imię
„Alma”. Proszę odprowadzić za wy-
sokim wynagrodzeniem: Kopernikus-
strasse 9 Martel. 26482

SKRADZIONY przez Cyganke z In-
ny sztukiami bielizny PAMIĄTKO-
WY OBOK BIAŁY z dużym haftem
w środku EM (desen Orzeł Polski) —
Pogoń Litowska) proszę nabywcę od-
sprzedać właściciela ul. Liatopada 74

SKRADZIONO metrykę 7. 7. — na
dworcu w Warszawie, Szczuclki Karol
Lwów, Cerkiewna 18 26419

ZBLĄKANO pies zaginał 6. 7. —
2-miesięczny, podobny do wilczura,
podbrzusze, gardło i końce łapek bia-
ławe — kto go ma proszę natych-
miast zwrócić za wynagrodzeniem.
Lyczakowska 16, m. 86, Mader Ro-
man — parasolnik. 26419

DNIA 9. 7. 1943 skradziono w bram-
waju Nr 2 torebkę z pieniędzmi i
dokumenty na nazwisko Repech Ma-
ria, Ausweis Nr 762 wydany przez
Telegraphenbauamt, Lemberg-Stadt,
Sykustka 10, wycięg metryki ślubu,
metrykę urodzenia, świadectwo sze-
pienia, 4 karty żywnościowe, kartę
Zusatz Nr 1 oraz wycięg metryki
dziecka na nazwisko Stefan Repech.
Proszę łaskawie o zwrot dokumentów
Wienstrasse Nr 83. 26419

ZGUBIONO końcowe świadectwo wy-
stawione przez Państwową Szkołę
Handlową z dnia 30. 6. 43 r. na na-
zisko Alicja Witowska 26509

ZGUBIONO Abt. Musterungskom-
mission na nazwisko Maruszczak An-
toni — Bartosza Głowackiego 18

ZGUBIONO dnia 9. 7. 1943 r. Aus-
weis i książeczkę z kompletem ukraiń-
skiego na nazwisko Maria Pjdajna,
Zaleskiego 23. 26510

ZGUBIONO: Ausweis z firmy Segen-
werk, Ausweis komitetowy ukraiński,
paszport i dwa wycięgi metryki, fo-
tografia, 118 zł na nazwisko Roma-
nyuk Dimitr ul. Pierackiego 68 m. 18
Znalazcę wynagrodzić. 26290

ZGUBIONO dnia 9. 7. w tramwaju 2
czarny portfel z Ausweisem HKP,
paszport sowiecki, kartę zwolnienia
z Niemiec na nazwisko Piotrowski
Marian oraz gotówkę Proszę łaskawie
zwrócić o zwrot dokumentów,
a gotówkę dla siebie. 26510

SKRADZIONO Ausweis — wydany
przez Straż Pożarną Lwów i zieloną
kartę poborową przez Arbeitsamt na
nazwisko Paraszczuk Szymon. 26510

ZGUBIONO paszport sowiecki 666629
wydany 26. 3. 1940 r. Dembińska Ro-
zalia. Proszę o zwrot za wynagrodze-
niem. Lwów, Kałacza 11 26510

ZGUBIONO portfel z dokumentami
w tramwaju Nr 10: Ausweis — Maj
Franciszek, wydany przez Landwirt-
schaftliche Zentralstelle Distrikt-
stelle Galizien, Nachausweis, za-
świadczenie z komitetu, zaświadcze-
nie z Arbeitsamtu. Proszę łaskawie
znalazcę o zwrot dokumentów za
wynagrodzeniem. Sienkiewicza Nr 12
mieszkanie 8, parter 26510

W pierwszą bolesną rocznicę
śmierci ukochanego męża śp.
ALFREDA BECKERA, odbędzie
się MSZA ŚW. ZAŁOBNA dnia
17 lipca 1943 o godz. 6.30 rano
przed Wielkim Ołtarzem w ko-
ściele św. Antoniego, na którą
zaprasza się krewnych, kolegów
i znajomych. Żona i matka

W drugą rocznicę śmierci śp.
Dra JANA PORATYŃSKIEGO,
odbędzie się dn. 16-go lipca 1943
r. o godz. 10-tej rano MSZA ŚW.
w kościele oo. Bernardynów —
kaplica św. Jana z Dukli — na
którą zaprasza krewnych, znajo-
mych i kolegów. Żona, dzieci i wnuczek

W pierwszą bolesną rocznicę
śmierci nieodżałowanej ga-
mieli prof. III. Gimn. we Lwowie
WIKTORA CHABY, odbędzie
się MSZA ŚW. ZAŁOBNA dnia
17. 7. o godzinie 9-tej w kościele
św. Mikołaja przed Wielkim Ol-
tarzem, na którą krewnych i
znajomych zaprasza — Rodzina

PROSZĘ o zwrot za wynagrodze-
niem zgubionej metryki, Ausweisu,
legitymacji Ukr. Kom. na nazwisko
Anna i Olga Tkacz. 26510

ZGUBIONO dokumenty — metrykę
chrztu, paszport sow., dowód oso-
bisty polski, zaświadczenie z zarządu
domu, kartkę żywn., fotografię i 20
zł. Dokumenty na nazwisko Nowicka
Karolina z domu Chrusciel, Łaska-
wego znalazcę upraszam o zwrot pod
adres: Kolonia profesorska 26510

DNIA 8. 7. 1943 r. na pl. Węglowym
między godz. 1-2 skradziono do-
kumenty: 3 metryki dziecięce, 1 moją,
Ausweis Nr 235 i ukraińską legity-
mację na nazwisko Stefania Gawron-
ska, Łaskawego znalazcę proszę o
zwrot za wynagrodzeniem. 26510

ZNALEZIONO pierścionek złoty. Po-
dać opis do G. L. 26402 26510

ZGUBIONO paszport sowiecki na na-
zisko Katarzyna Romanów Mychaj-
liwna. Skarbowska Nr 37 26510

ZGUBIONO Ausweis, paszport i róż-
ne dokumenty na nazwisko Sekunda
Anna 26510

SKRADZIONO lub zgubiono Kenn-
kartę Volksdeutscherka na nazwisko
Teschauer Georg, Stokowa 23 — zna-
lazcę wynagrodzić. 26482

ZGUBIONY Ausweis wydany przez
Dyr. Kolei Wsch. na nazwisko Kata-
rżyna Dworakiewicz proszę zwrócić
za wynagrodzeniem 26510

ZGUBIONO meszt kolor czerwony w
kinie „Kosmos” dnia 12. 7. br. z le-
wą nogą. Za zwrot wynagrodzić so-
lennie. Bąkowska, Dominikańska 2,
I piętro mieszkanie 6 26510

SKRADZIONO Ausweis na nazwisko
Lwowska Apolonia, Persenikowa 25v

SKRADZIONO dowód osobisty na na-
zisko Zofia Klimczak, Trzebińska o/3
i paszport sowiecki na nazwisko Zo-
fia Klimczak, Lwów, ul. Trakt Głi-
niański 69 26510

ZGUBIONO Ausweis nr 754 wydany
przez Becon. Konserw. Fabryk na
nazwisko Kazimiera Wojtkowska 26510

DNIA 12. 7. 1943 skradziono w tram-
waju nr 7 portfel z Ausweisem, na-
tryka na nazwisko Stapiński Michał,
wystawione w Belcu. Proszę łaska-
wie o zwrot: Lwów, pl. Kapitulny 7
I p. skrzyżnika parafialna. 26510

W POCIĄGU Lemberg-Debica 5.40
12. 7. 1943 zostawiłam niebieski gu-
mowy płaszcz, Łaskawego znalazcę
proszę o zwrot za wynagrodzeniem na
Grodok Arbeitsamt. 26582

ZGUBIONO metrykę — wystawioną
przez urząd parafialny w Zamościu
na nazwisko Suck Mieczysława, ur.
22. 7. 1916 w Zamościu 26510

DNIA 18. 7. między 10-11-tą przedp.
zginił pies ratlerak brązowy, łaskawy
znalazcę zechce zwrócić za wynagro-
dzeniem Sykustka 27 m. 5 26554

NAUKA

NAUKA NIEMIECKIEGO urz. konc.
tytuł: GŁĘBOKA, 18 (11-7). PO-
CZATKI, KONWERSACJA dla młodych
i dorosłych! Kurs przyspieszo-
ny. ZNIŻKI; tylko LIPIEC i SIER-
PIEŃ. Dogodna pora i warunki 26510

LEKCJE PISANIA na maszynach —
w jęz. niem. i ukr. Przepisywanie,
Romańska, Zybliekiewicza 5. 8176

LEKCJE FORTPIANU — CYTRY,
Prof. M. Lipiński, PLAC HALICKI
SIEDEM, II. piętro. 8148

JEZYKA NIEMIECKIEGO kursy
Korespondencyjne Kurs dla począ-
tkujących. Kurs dla zaawansowanych
Własna ułatwiona metoda. Szybkie
postępy. Prof. G. Pietrow, Warsza-
wa, Stan. Augusta 22, mieszkanie 8
(skrzyżnia poczt. 368). 8144

KORESPONDENCYJNY KURS —
PRZYGOTOWAWCZY do Państwo-
wej Wyższej Szkoły Technicznej w
Warszawie. Czynny od 1. listopada
1942 r. Informacje: Warszawska ulica
Smolna 34, miesz. 4. 2905

REICHSDOCHTERKA poszukuje
nauczyciela języka włoskiego. Oferty
kierować proszę G. L. 26579 26510

STENOGRAFIĘ polskiej, niemieckiej
i języka niemieckiego uczącej li-
stownie Korespondencyjne Kursy
Stenografii Lublin. skrytka pocztowa
109. Wyczerpujące informacje — po
nadstawianiu zł. 2. 3145

WALCA wiedeńskiego w obie strony
Swing-sexteta oraz Swing-steps —
uczy Wieczysty, Kopernika 16. Ko-
rzystne warunki lekcji solowych

SZKOŁA SZOFERSKA Inż. Hercoso
Lwów, ul. PIEKARSKA 22 — Tele-
fon 273 30, szkoli szoferów i załat-
wia wszelkie formalności do otrzy-
mania niemieckiego prawa jazdy.
Dla pracujących specjalny KURS
WIECZOROWY. 3262

ROZMAITE

NIEMIECKIE PODANIA Głęboka 18

KONC. BIURO Dr. E. Griega, Syk-
ustka 14, Tel. 276-26, wykonuje:
Tłumaczenia, przepisywania na MA-
SZYNIE, PODANIA — wszelkie pra-
ce prawnicze, naukowo-techniczne.

ZAMIENIĘ Retinę I za lustrzanke.
Sklep z przyborami fotograficznymi
Lwów, pl. Halicki 3.

PRZYJMUJE wszelkie roboty ku-
śnierskie, Rózakowski, Kopernika 10

WÓZKÓW dziecięcych naprawa i od-
nawianie, Kochanowskiego cztery —
ślusarnia w podwórzu 26586

NIKLOWANIE — KRAKÓWSKA 16.

RESTAURACJA — JADALNIA ul.
Batorego 18 — Szymona 1. 24826

PRZEPISYWANIE NA MASZYNIE
dokumentów do legalizacji notarial-
nej. TŁUMACZENIA, PODANIA —
wypełnianie wszelkich druków, życio-
ręsy, listy — KOSZTORYSY techn.
BIURO TŁUMACZEN — LWÓW —
ROMANOWICZA 2 (obok Notariatu)

ADWOKAT konsystorski w spra-
wach rozwodowych M. Bahrniński
ul. Dąbcańska 7, m. 4, godz. 4-6

LEGALIZACJĘ odpisów METRYK
dokonuje jedyny zaprzys. przez Sąd
Niemiecki TŁUMACZ dla jęz. ŁA-
CINSKIEGO. Lwów, BRAJEROW-
SKA (Malzgasse) 10 I p. Tel. 108-65

KTO wyda firmowe upoważnienie i
wystara się o pozwolenie w wjazd na
wysokę owoców pocztą i koleją. —
Oferty G. Lwowska Nr 3412

WSZELKIE PRZEPISYWANIA NA
MASZYNIE KONCESJONOWANE
BIURO „REKORD” WAŁOWA 19.

FOTOGRAFIE legitymacyjne na PO-
CZEKANIE, artystyczne portrety wy-
konuje najtaniej szybko — pięknie
ZAKŁAD ARTYSTYCZNEJ FOTO-
GRAFII. — Lwów, Zybliekiewicza 21.

AGENTÓW portretowych na portrety
„Semi-Email” poszukuje Zakład Por-
tretowy Nawrocki — Kielce 3173

NAPRAWA wyrobów srebrnych — i
złotych, Jankowski, Czarnieckiego 2

LETNISKI dla jednej pani, niedale-
ko Lwowa poszukuję. Zgłoszenia do
Gazety Lwowskiej Nr 26323

ZNANY specjalista remontu przin-
sów i zamków, kluczy, Bilobran —
Franciszkańska 21 26277

ROBOTY modniarskie wykonuje —
Kapkowa, pl. Bernardyński 12a/2 26510

UWAGA! Kto ma w naprawie część
z maszyny do krajania kielbas z
niemieckiego sklepu proszony jest o
natychmiastowe oddanie za dobrym
wynagrodzeniem. A. Hitler Ring 12
Sprzedawczy. 26584

**PRZEPROWADZKI, PRZEWÓZ KAS-
PIANIN, FORTPIANÓW** — oraz
zwozka wagonów, wykonuje Michał
Kostyrka — ZADWÓRZAŃSKA 4 —
miesz. 1, Telefon 271-65 26569

POSAD POSZUKUJĄ

KOBIETA inteligentna, zgodliwa, o-
bowiązkowa, poprowadzi pierwszo-
rzednie gospodarstwo domowe —
większe u samotnych zamożnych
Polaków w majątku ziemskim (fol-
wark) — prowincja od zaraz, Listy
Gazeta Lwowska 26331

TECHNIK konstr. przyjmie pracę do-
datkową na wolne godziny. Zgłosze-
nia Gaz. Lw. 26275

BUCHALTER-BILANSISTA (Inwalida)
z długoletnią praktyką poszukuje
posady ew. na prowincji. Listy Gaz.
Lwowska Nr 26226

PANIENKA lat 15 dobrze rozwinięta,
Polka, sierota, obejmie pracę w ku-
luralnym polskim domu, sklepie lub
bufecie. Listy Gaz. Lw. 26403 26510

KERAMIK zdolny fachowiec do
prowadzenia kaflarni — garnce, cer-
miedzielnie — od 1 sierpnia poszu-
kuje posady. Listy Gaz. Lw. 26454

INTELENTNA, młoda, o miłej po-
wierzchności blondynka, Polka poszu-
kuje zajęcia gospodyni w górach lub
w leśniczówce. Listy G. L. 26445

GOSPODARNA, pracowita, przystoj-
na Polka poszukuje jakiegokolwiek
zajęcia na prowincji. G. L. 26444

STOLARZ zdolny przyjmie pracę we
Lwowie. Listy G. L. 26562

DAM 2-3 miesięczną pensję za po-
sadę szofera. Listy G. Lw. 26541

ZAJMĘ się małym gospodarstwem u
bezdzietnych lub samotnego kultural-
nego pana. Tyłko na prowincji. Li-
sty Gazeta Lwowska 26552 26510

LOKALE

NIEMIECKI urzędnik poszukuje przy
Volksdeutscherkiej albo mówiącej
po niemiecku rodzinie pokoju czy-
stego, umebowanego z dobrym ogrze-
waniem (gaz, łazienka). Listy Gaz.
Lwowska 26499

NIEMIEC szuka małego umebowa-
nego pokoju z osobnym wejściem. Oko-
lica Jagiellońskiej, Mickiewicza, Syk-
stuskiej, Kopernika, G. L. 26385

DOJEZDZAJĄCY potrzebuje pokoju
komfortowego w śródmieściu, utrzy-
maniem z jego produktów. Listy Ga-
zeta Lwowska 26218

POKÓJ umebowany dla spokojnego
pana do wynajęcia. Zofii 12, m. 6.

NATYCHMIAST poszukuje 2 lub 3
pokoje kuchnia, śródmieście, za do-
brym wynagrodzeniem. Listy Gazeta
Lwowska 26208

POSZUKUJE jeden lub dwa pokoje
z kuchnią, słoneczne z gazem ewen-
tualna zamiana. Król. Jadwigi 31/4
(Wysokie wynagrodzenie). 26367

WARSZAWA. Pensjonat, Moniuszki
7, m. 3, w pokojach bieżąca woda.

ODSTĄPIE stancję wraz z umeblo-
waniem, osobne wejście z klatki
schodowej. Listy z adresem do Gaz.
Lwowskiej 26340

REICHSDOCHTER poszukuje do-
brze umebowanego pokoju z łazien-
ką. Listy Gazeta Lwowska 26301 26510

PRACUJĄCA kobieta poszukuje u-
meblowanego pokoju z osobnym
wejściem. Zgłoszenia między 2-3 ciał
Lisa Kuli 1. m. 9. 26544

ZAMIENIĘ 2 pokoje z kuchnią pół-
komfort za 1 pokój z kuchnią pół-
komfort w innej dzielnicy. Piekarska
16 II piętro m. 17, kaflarz od 13-16

PRZYJĘDZNY poszukuje pokoju na
kilka dni w miesiącu u intel. samot-
nej osoby. Cena obojętna. Listy Gaz.
Lwowska 26371

POSZUKUJE pokoju komfortowego
z umebowaniem w okolicy ul. Zofii.
Podać cenę do Gaz. Lw. 26374

POSZUKUJE ładne 1-2 pokojowe
mieszkanie z gazem i łazienką w
dzieln. niem., ewent. polsko-ukr. Po-
średnictwo wynagrodzić. Listy Gazeta
Lwowska 26561 26510

POSZUKUJE</